

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azərbaycan Heydər Əliyevin yolu ilə bundan sonra da uzun illər inkişaf edəcək

Azad etdiyimiz torpaqların bərpası missiyasını da uğurla icra edəcəyik

Mən bu müraciətimi Bakıdan da edə bilərdim. Amma hesab etdim ki, mən bu gün burada olmalıyam. Şuşada olmalıyam, bu binanın önündə olmalıyam. Şuşa Zəfərimizin rəmzidir, Şuşa Zəfərimizin tacıdır. Şuşa işğaldan azad olunanda, bax, bu meydanda qəhrəman Azərbaycan hərbiçiləri mənə Şuşanın azad olunması ilə bağlı raport vermişlər. Bu binanın damında Azərbaycan bayrağı qaldırılmışdır.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri mayın 10-da müasir Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünü münasibətlə Şuşadan Azərbaycan xalqına müraciətinə deyib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Qarabağı azad görmək Heydər Əliyevin və bütün dünya azərbaycanlılarının əsas arzusu idi. Biz bu arzunu, Azərbaycan xalqının arzusunu yerinə yetirdik: “2020-ci il 8 noyabr tarixdə əbədi qalacaq. O gün mənə, bax, bu meydana Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport veriləndən sonra, bu binanın üstünə Bayrağımız qaldırıldıktan sonra atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, “Tapşırıq yerinə yeritildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!”. Ondan sonra Şəhidlər xiyabanını ziyarət etdim, şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əydim, ürəyimdə dedim ki, qanınız yerdə qalmadı”.

Prezident vurğulayıb ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında xidmətləri misilsizdir və biz – onun davamçıları onun yolu ilə gedirik: “2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində xalqa müraciət edərək demişdim ki, əgər mənə etimad göstərilərsə, mən Heydər Əliyev siyasətinə sadıq qalacağam. Azərbaycan xalqı mənə inandı və mən də sözümdə durmuşam və duracağam. 2003-cü ildən bu günə qədər 20 il keçib. Bu 20 il sürətli inkişaf və tərəqqi illəri olmuşdur. Uzun illər bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf edəcək”.

Dövlət başçısı bildirib ki, biz qazandığımız Zəfərə hər zaman layiq olmalıyıq. Əminəm ki, belə də olacaq: “Bu gün Qarabağ dirçəlir, Zəngəzur dirçəlir, biz öz doğma torpaqlarımızda qururuq, yaradıırıq. Qarabağın və Zəngəzurun bərpası missiyasını da uğurla icra edəcəyik. Mən əminəm ki, bu gün atamın ruhu şadıddır, bu gün bizim bütün əcdadlarımızın ruhu şadıddır. Biz elə etməliyik ki, öz fəaliyyətimizlə daim onların ruhunu şad edək. Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!”.

Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialının fəaliyyəti 31 ildən sonra bərpa edilib

Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialının açılışında iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısına və birinci xanımına görülən işlər barədə məlumat verilib.

Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialının XIX əsrin ikinci yarısında tikilmiş binası şəhərin Yuxarı məhəlləsində yerləşir. İşğal dövründə bina yararsız hala düşdüyündən və tarixi görkəminə müdaxilələr edildiyindən burada 2021-ci ildən etibarən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa işlərinə başlanılıb. Görülmüş işlər nəticəsində binanın daxili divarları, döşəmələri, tavanları bərpa olunub. Sonradan alçıpanla bağlanılan qapı, pəncərə, tavan və arakəsmə divarlar götürülərək binanın tarixi siması özünə qaytarılıb. Binanın fasadındakı çatlar bərpa olunub və daşla üzlənib.

davamı səh. 2-də

Şuşa Türk dünyasına qucaq açır

“Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı – 2023” ilinin rəsmi açılışı keçiriləcək

Azərbaycanın qədim şəhəri, tarixi-mədəni, ictimai-siyasi həyatının mühüm mərkəzlərindən biri, söz və sənət beşiyi Şuşa 2021-ci ilin 7 may tarixində ölkə başçısının müvafiq sərəncamı ilə rəsmən Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilib. Bununla da otuzillik işğal və ayrılıqdan sonra əzəli sahiblərinə – doğma xalqına qovuşan qala-şəhərimizin salnaməsində yeni tarixi mərhələ başlanıb.

2023-cü il isə bu salnamənin ən zəngin səhifələrindən biri olacaq. Bu il Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı həm də Türk dünyasının mədəniyyət

paytaxtıdır. Xatırladaq ki, Şuşa şəhəri 2022-ci il 31 mart tarixində Türkiyənin Bursa şəhərində TÜRKSOY ölkələri Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurasının qərarı ilə 2023-cü il üçün “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan olunub.

Mayın 12-də Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə “Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı – 2023” ilinin rəsmi açılış mərasimi keçiriləcək.

“Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 dekabr 2022-ci il tarixli sərəncamına uyğun olaraq təşkil

edilən tədbirdə dövlət rəsmiləri, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-a üzv ölkələrin nümayəndə heyətləri, Türk əməkdaşlıq təşkilatlarının rəhbərləri və digər qonaqların iştirakı nəzərdə tutulur.

Rəsmi açılış mərasimindən sonra qonaqlar Türk dünyasının incəsənət kollektivlərinin çıxışlarını izləyəcək, sərgilərlə tanış olacaqlar. Qeyd edək ki, 9-11 may tarixlərində Şuşada keçirilən “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalına TÜRKSOY ölkələrinin musiqi və rəqs qrupları, sənət adamları da qatılıb. Festival başa çatdısa da, Şuşada Türk dünyası mədəniyyətinin təntənəsi hələ bir çox layihə və mərasimlərlə ilin sonunadək davam edəcək.

Qeyd edək ki, “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” layihəsinin əsası 2010-cu ildə türkdilli ölkə başçılarının İstanbul şəhərində keçirilən 10-cu sammitində qoyulub. Qərara əsasən, Türk dünyasından hər il bir şəhər “mədəniyyət paytaxtı” elan edilir.

Bu günə qədər Astana (2012, Qazaxıstan), Əskişəhər (2013, Türkiyə), Kazan (2014, Tatarıstan – Rusiya Federasiyası), Mərv (2015, Türkmənistan), Şəki (2016, Azərbaycan), Türkməstan (2017, Qazaxıstan), Kastamonu (2018, Türkiyə), Oş (2019, Qırğızıstan), Xivə (2020, Özbəkistan) və Bursa (2022, Türkiyə) şəhərləri “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” olub. Şuşa bu missiyanı yerinə yetirən 11-ci şəhərdir.

“Natəvan” operası ilk dəfə Şuşada nümayiş olunub

Vasif Adıgözəlovun ruhu şadıddır...

“Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalının sonuncu günü, mayın 11-də Şuşada ilk yaşanıb və Cıdır düzü görkəmli bəstəkar Vasif Adıgözəlovun “Natəvan” operasının sədalarına bürünüb. Operanın süjet xəttini Qarabağ xanının qızı, şairə Xurşidbanu Natəvanın həyat və yaradıcılığı, onun dövründə Qarabağda baş verən hadisələr təşkil edir.

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının artistlərinin ifasında təqdim olunan opera tamaşasını müəllifin oğlu, dirijor Xalq artisti Yalçın Adıgözəlov idarə edib.

Operanın təqdimatından sonra Yalçın Adıgözəlov deyib: “Natəvan” operasının Şuşada səslənməsi tarixi bir hadisədir. Bu gün bəstəkarın da ruhu şadıddır. Çünki opera ilk dəfə Vasif Adıgözəlovun doğulduğu şəhərdə səsləndi. Bakıda dəfə-

lərə bu operanı səsləndirsek də, bu gün Şuşada bu sənət əsəri başqa bur ovqat yaratdı. Bundan gözəl nə ola bilər. Biz bu anı 30 ildir gözləyirdik. Bizi

qarşıda böyük zəfərlər gözləyir, inanıram ki, yeni əsərlər yaradılacaq və bu əsərlər Zəngəzura, Xankəndində səslənəcək”.

İsveçli səyyahların Qarabağ və Şərqi Zəngəzura səfəri

İsveçin beynəlxalq səyahətçilər elitasının cəmləşdiyi “Club 100” təşkilatının geniş heyətinin işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzura səfəri başlayıb.

Səyahətçilər əvvəlcə Füzuli rayonuna gəliblər. Onlar burada Ermənistanın işğal dövründə törətdiyi dağıntılar və Füzuli rayonu azad edildikdən sonra Azərbaycan dövləti tərəfindən aparılan böyük quruculuq işləri ilə yerində tanış olublar.

Dünya səyyahları Füzulidə minatəmizləmə prosesini də izləyiblər. Sonra onlar Xocavənd rayonundakı qədim yaşayış yeri – Azız mağarası ilə tanış olublar.

Səfer proqramına Ağdam şəhəri, Tərtər rayonunun Talış kəndi və Suqovuşan qəsəbəsi də daxildir.

Qrupa “Club 100”-ün idarə heyətində təmsil olunan Bengt Hildebrand rəhbərlik edir. Bu nüfuzlu regional klub Skandinavıya əsilli beynəlxalq səyahətçiləri birləşdirir.

davamı səh. 3-də

Liverpulda “Avroviziya” mahnı müsabiqəsinin finalı keçiriləcək

Böyük Britaniyanın Liverpul şəhərində keçirilən “Avroviziya-2023” beynəlxalq mahnı müsabiqəsinin hər iki yarımfinalından sonra 20 ölkə finala vəsiqə qazanıb. Mayın 13-də müsabiqənin final mərhələsi keçiriləcək.

Bu mərhələyə yarımfinallarda seçilən 20 ölkə ilə yanaşı, ev sahibi Böyük Britaniya, ötənlik qalib Ukrayna, eləcə də İtaliya, Fransa, İspaniya və Almaniya təmsilçiləri də birbaşa qatılacaqlar.

Xatırladaq ki, müsabiqədə ölkəmizi “TuralTurax” dueti birinci yarımfinalda mübarizəni davandırıb. Finala isə Xorvatiya, Moldova, İsveçrə, Finlandiya, Çexiya, İsrail, Portuqaliya, İsveç, Serbiya və Norveç təmsilçiləri keçiblər.

Müsabiqənin ikinci yarımfinalı mayın 11-də (Bakı vaxtına mayın 12-nə keçən gecə) keçirilib.

Bu il 67-ci dəfə təşkil olunan “Avroviziya” mahnı müsabiqəsində ümumilikdə 37 ölkə təmsil olunur.

BXA
şagirdlərinin
Ulu öndərin
yubileyinə
sənət təhfası

səh. 5

Uşaq İncəsənət Festivalının
birinci mərhələsi
İki regionda dinləmələr yekunlaşıb

səh. 4

Azərbaycan
musiqiləri
Barselonada
səslənib

səh. 8

R.C.Abdullayevə Heydər Əliyev Mükafatının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:
Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə Rauf Canbaxış oğlu Abdullayevə Heydər Əliyev Mükafatı verilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 may 2023-cü il

“Heydər Əliyevin 25 il əvvəl söylədiyi sözləri xatırlayıram”

Mənə nadir insan, böyük siyasi xadim, müasir Azərbaycan dövlətinin banisi hörmətli Heydər Əlirza oğlunu şəxsən tanımaq nəsib olub. Ondan siyasi müdrikliyi, təmkinliliyi, əsl strateji düşünmə qabiliyyətini məmnunluqla öyrənmişəm.

Bu sözlər Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə Prezident İlham Əliyevə göndərdiyi təbrik məktubunda vurğulanıb.

“Mən onun 25 il əvvəl söylədiyi sözləri xatırlayıram: “Azərbaycan mənim ürəyimdir. Azərbaycan mənim nəfəsimdir. Azərbaycan mənim həyatımdır”. Əminəm ki, həyatının mənasını ölkəsinə xidmət etməkdə görən belə vətənpərvər şəxsiyyəti əbədi olaraq xatırlayacaqlar”, – deyə məktubda bildirilib.

Minsk ilə Bakı arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın əsasını qoyan Heydər Əliyevin xatirəsinin Belarusda əziz tutulduğunu bildiren Aleksandr Lukaşenko Azərbaycanda “Heydər Əliyev ili” elan edilmiş 2023-cü ildə iki ölkənin diplomatik münasibətlərinin 30 illiyinin də qeyd olunmasının rəmzi hal olduğunu vurğulayıb.

Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialının fəaliyyəti 31 ildən sonra bərpa edilib

əvvəlki səh. 1-də

Qarabağ torpaqlarının Ermənistanın işğalına məruz qaldığı dövrdə Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi filialda saxlanılan sənət nümunələrinin təhlükədə olduğunu nəzərə alaraq, 1992-ci il fevralın 29-da onların təxliyəsinə təşkil etmişdi. Beləliklə, Şuşa filialının kolleksiyasındakı 246 eksponatdan 183-ü Bakıya gətirilmişdi. Şəhər işğal altında olduğu dövrdə Şuşa filialı öz fəaliyyətini Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində davam etdirirdi.

Şuşada yeni xalça ekspozisiyası təqdim olunur. Ekspozisiyada vaxtilə təxliyə edilmiş və əsasən XVIII-XX əsrlərə aid eksponatlarla yanaşı, son illər filialın kolleksiyasına daxil edilən dəyərli xalçalar da sərgilənir. Burada ümumilikdə 115 ədəd xovlu və xovsuz xalça, xalça məmulatları, arxeoloji materiallar, milli tikmə və geyim dəstləri, zərgərlik və bədii metal nümunələri yenidən nümayiş olunur.

Ziyarətçilərin daha dolğun məlumat əldə etməsi üçün ekspozisiyada sensor ekran quraşdırılıb. Ekranla Qarabağın, xüsusilə də Şuşanın maddi və qeyri-maddi irs nümunələri, kübar ailələri, xarici kolleksiyalarda qorunan Qarabağ xalçaları, Şuşa filialının 1992-2022-ci illər ərzindəki fəaliyyəti haqqında məlumatlar verilir.

Respublika Uşaq Kitabxanası Heydər Əliyevin 100 illiyi ilə bağlı tədbirlər keçirib

F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanasının 2 saylı filialının təşkilatçılığı ilə paytaxtdakı Y.Yusifov adına 265 saylı tam orta məktəbdə Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Millətin atası” adlı tədbir keçirilib. Kitabxana əməkdaşları tərəfindən məktəbdə Heydər Əliyevə həsr edilmiş kitab sərgisi təşkil olunub. Məktəblilərin ifasında şeirlər, mahnılar səsləndirilib.

Respublika Uşaq Kitabxanasının 3 saylı filialı Qubadlı rayon Əliyar Əliyev adına Qəziyan kənd tam orta məktəbində (Sumqayıt şəhəri) Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş “Sən elə bir zirvəsən...” adlı tədbir keçirib. Məktəblilərin ifasında şeirlər səsləndirilib. Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən məktəbin kitabxanasına uşaq ədəbiyyatından nümunələr və “Göy qurşağı” jurnalı təqdim olunub.

Ulu öndərin 100 illiyinə həsr olunmuş daha bir tədbir Respublika Uşaq Kitabxanası və “Mickey's House” uşaq bağçasının birgə əməkdaşlığı ilə keçirilib. Tədbirdə Heydər Əliyevə həsr olunmuş şeirlər səslənib,

Ulu öndərin çox sevdiyi “Küçələrə su səpmişəm” xalq mahnısının müşayiəti altında balacalar rəqs ediblər. Uşaqlar arasında maraqlı sual-cavab yarışı da keçirilib.

Respublika Uşaq Kitabxanasında H.Sarabski adına 7 saylı Musiqi məktəbi şagirdlərinin iştirakı ilə Ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Zərifə Əliyevanın 100 illiyinə həsr olunmuş konsert proqramı təşkil

edilib. Şagirdlərin təqdimatında “Uçma, bülbül”, “Sarı gəlin” xalq mahnısı, “Xudayar təsnifi”, “Bizim Cəbiş müəllim” flimindən “Vals”, Sevil Əliyevanın “Ana” mahnısı və digər musiqilər səsləndirilib.

Şuşada Yaradıcılıq Mərkəzinin açılışı olub

Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Şuşada Yaradıcılıq Mərkəzinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan bərpa işlərindən sonra açılışında iştirak ediblər.

Prezidentin köməkçisi Anar Ələkbərov görülmə işlər barədə məlumat verib. Bildirilib ki, Şuşa şəhərindəki Yaradıcılıq Mərkəzinin hazırkı binası ölkə əhəmiyyətli memarlıq abidəsi siyahısındadır. Binada vaxtilə Ağə Qəhrəman Mirsiyab oğlunun Karvansarası yerləşib.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən 2022-ci ildən aparılan bərpa işləri zamanı bina ilkin vəziyyətinə qaytarılıb. Sonradan alçıpanla

bağlanan qapı, pəncərə, tavan və arakəsmə divarlar sökülərək binanın tarixi formasına qaytarılması işləri yerinə yetirilib.

Mədəniyyət paytaxtımız turizm məkanı kimi də şöhrət tapacaq

“Şuşa Hotel”-Konqres Mərkəzi Kompleksinin açılışı keçirilib

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva “Şuşa Hotel”-Konqres Mərkəzi Kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri mayın 10-da “Şuşa Hotel”-Konqres Mərkəzi Kompleksinin açılışında iştirak ediblər. İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbarov kompleksdə yaradılan şərait barədə məlumat verib.

Xatırladaq ki, Şuşanın erməni işğalında olduğu dövrdə burada, Azərbaycan Prezidentinin təbircə desək, “şeytan yuvası” – qondarma separatçı rejimin “parlament” binasının tikintisi planlaşdırılırdı. İndi həmin yerdə beşulduzlu hotel istifadəyə verilir.

Prezident İlham Əliyev Şuşaya ilk səfərində – 2021-ci il yanvarın 14-də bu barədə demişdi: “Qondarma rejim bəyan etmişdi ki, “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın “parlament”ini Şuşa şəhərinə köçürəcək. Beləliklə, Şuşa şəhərini erməniləşdirmək üçün növbəti cəhd edilməli idi. Bax, bu binanı onlar “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın “parlament” binası kimi inşa

etməyə başlamışdılar. Ancaq çatdıra bilmədilər. Biz gəldik, bu torpağın sahibləri gəldi, onları buradan qovdu və beləliklə, onların bu çirkin əməlləri həyata keçmədi”.

Təməli 2021-ci il avqustun 29-da Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulan “Şuşa Hotel” şəhərin mərkəzində yerləşir. 2022-ci ildə – “Şuşa lli”ndə karvansara konsepti əsas götürülən layihənin inşasına başlanılıb. Bina həm klassik, həm də postmodern memarlıq üslubunda layihələndirilib və mürəkkəb konstruktiv quruluşa malikdir.

Kompleks müasir və milli memarlıq üslublarının sintezi ilə dizayn olunub. Binanın daxili dizaynı Azərbaycanın iqliminin, mədəniyyətinin, tarixinin müxtəlifliyini və zənginliyi əks etdirir. Xarici görünüşündə ornamental kompozisiyalar və milli memarlıq elementləri tətbiq olunub. Həmçinin fasadın üzünməsinə Şuşanın tarixi binalarının tikintisində işlənib yerli daşdan istifadə olunub. Bundan əlavə, mərkəzin eyvanları, şimal və cənub fasadları ənənəvi memarlıq quruluşunda, Şuşanın tarixi binalarının – XIX əsrə aid Zöhrəbəyovun

evi, Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyinin tikintisində istifadə olunmuş taxta tərkibli materiallardan (əsasən palıd) hazırlanıb. Binanın fasad örtüyünün üzərində və vestibülün girişinin üzlüyündə təbii Şuşa daşı ilə hazırlanmış relyef işləmələr mövcuddur.

Kompleksdə 154 otaq, konfrans və ziyafət zalları, restoran, hovuz, SPA, fitnes və digər xidmət bölmələri yaradılıb. Binanın dam örtüyündə yüksək enerji səmərəliliyini təmin edən Günəş enerjisi panelləri də yerləşdirilib ki, bu da “təmiz” enerjiyə keçid istiqamətində görülmə işlərinin növbəti nümunəsidir.

Kompleksin kitabxanasında 1000-ə qədər kitab mövcuddur. Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu – TÜRKSOY, ölkəmizdəki bir sıra səfirliklər (Türkiyə, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Macarıstan, Özbəkistan, Türkmənistan) və Tatarıstanın daimi nümayəndəliyi kitabxanaya ümumilikdə 200-dən çox kitab hədiyyə edib.

Hoteldə “Miras Rəsm Qalereyası” tərəfindən Azərbaycanın mədəni irsinə həsr olunan, “Doğma mədəniyyət ocağımız” şüarı altında sərgi açılıb. Ekspozisiyada Xalq rəssamları Nadir Əbdürəhmanov, Maral Rəhmanzadə, Altay Hacıyev, Səttar Bəhlulzadəyə məxsus 23 rəsm əsəri, o cüm-

Dövlətimizin başçısı, birinci xanım və ailə üzvləri Yaradıcılıq Mərkəzindəki ekspozisiya salonunda açılan “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi ilə tanış olublar. Sərgidə Ümummilli liderin vaxtilə Qarabağa səfərlərinə, burada keçirdiyi görüşlərə, müxtəlif tədbirlərə aid fotolar yer alıb.

Prezident və ailə üzvləri Şuşa Yaradıcılıq Mərkəzinin həyatında müxtəlif növlərdə gülərdən ibarət kompozisiya və gül sərgisinə də baxıblar.

Qeyd edək ki, bu günlər Şuşa əsl bayramsayğı bəzənib. O cümlədən müxtəlif məkanlarda gül kompozisiyaları qurulub. Şəhərin qonaqları gözoxşayan gül sərgiləri ilə də maraqla tanış olurlar.

lədən qarabağlıların portretləri, eləcə də bu ərazinin gözəl dağ mənzərələri yer alıb. Qarabağ mövzusunda ilhamlanan Xalq rəssamı Akif Əsgərovun, heykəltəraşlar Cavanşir Məmmədovun və Müşfiq Heydərovun 6 sənət nümunəsi də təqdim olunur.

Kompleksin ətrafında mövcud ağaclar qorunmaqla geniş sahə yaşıllaşdırılıb, yeni ağaclar və bəzək gülləri əkilib, həyatında müasir interyera malik daxili bağ salınıb. Qapalı və açıq avtomobil dayanacaqları var.

Dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verildi ki, kompleksin yaxınlığında XVIII əsrin sonlarında Ağə Məhəmməd şah Qacarın Şuşaya hücumu ərfəsinə şəhərin müdafiəsinin təşkil məqsədilə İbrahimxəlil xanın göstərişi əsasında fəaliyyət göstərən silah emalatxanası və hazır silah-sursatın saxlanılması üçün anbar və emalatxananın həyatında qazılmış təsərrüfat quyu yu da buraya gələcək qonaqlara nümayiş etdiriləcək.

İşğaldan azad edilmiş torpaqlarımız tarixi-mədəni dəyərləri ilə yanaşı, füsunkar təbiətə, yeraltı və yerüstü sərvətlərə, geniş turizm imkanlarına malikdir. Burada təbiət və mədəniyyətin nadir əhənginə şahid olmaq mümkündür. Şuşa şəhəri həm fəsil, həm də nadir memarlıq üslubu baxımından fasiləsiz turizm potensialına sahibdir və bu potensiala uyğun turizm infrastrukturunun yaradılmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Qala-şəhərin tarixi tikililəri özəli ehtişamını özünə qaytarır

Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Şuşada Yuxarı Gövhər ağa məscidinin əsaslı yenidənqurma və bərpa işlərindən sonra açılışında iştirak ediblər. Buradakı mədrəsə binasında ensiklopedik alim, şair, rəssam və xəttat Mir Möhsün Nəvvab Qarabağiyə həsr olunmuş sərgi də açılıb.

Məlumat verilib ki, Yuxarı Gövhər ağa məscidində bərpa işlərinə 2021-ci ilin sonlarında başlanılmışdı. Məşhur memar Kərbalayı Səfərxan Qarabağının layihəsi üzrə XIX əsrdə inşa edilən məscid ölkə əhəmiyyətli tarixi-mədəniyyət abidələri siyahısındadır. Məscidin minarələrinin ornamentləri və otaqların Möhsün Nəvvab Qarabaği tərəfindən işlənib.

Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra məsciddə başlanan konservasiya və bərpa işləri Azərbaycan, İtaliya və Türkiyə şirkətlərinin konsorsiumu tərəfindən Avstriyanın “Wehdom Archi-

tekten” şirkətinin nəzarəti ilə ilkin memarlıq üslubuna uyğun aparılıb. Layihə “PAŞA Holding”-in maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilib.

Məscidin daxilindən götürülən məhlul, suvaq, təbii daş, kərpic, ağac və boya nümunələri təhlil və düzgün konservasiya üsullarını əldə etmək məqsədi ilə Türkiyədəki Fatih Sultan Mehmet Vəqfi Universiteti nəzdindəki bərpa və konservasiya laboratoriyasında araşdırılıb. Məsciddə möhkəmləndirmə işləri görüldü. İşğal dövründə məscidə ermənilər tərəfindən edilmiş müdaxilələr aradan qaldırılıb.

Şuşa şəhərindən Bakıya gətirilmiş sal qaya parçalarından emalatxanada pəncərə haşıyələrinin daş kəsimi və fiqur hazırlanması işləri aparılıb.

Bərpa işləri mədrəsə binasını da əhatə edib. Hazırda mədrəsə binasının ərazisində məscid minarəsinin ornamentləri və otaqların rəsmlərini işləmiş Mir Möhsün Nəvvab Qarabağiyə həsr olunan sərgi açılıb.

Dövlətimizin başçısı, birinci xanım və ailə üzvləri sərgi ilə tanış olublar. Sərgidə Mir Möhsün Nəvvab Qarabağının Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində qorunan və XVIII–XIX əsrlərə məxsus Azərbaycan silah sənətinin özündə təcəssüm etdirən şəxsi silah kolleksiyası, şairin müəllifi olduğu, illüstrasiya çəkdiyi və Şuşada çap etdiyi kitablar, onun musiqi, kimya, astronomiya sahəsində fəaliyyətinin əks olunduğu eksponatlar da nümayiş etdirilir.

Şuşadakı XIX əsrə aid Saatlı məscidi də Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edilib. Saatlı məscidi də memar Kərbalayı Səfərxan Qarabağının layihəsi əsasında inşa olunub. 1883-cü ildə Saatlı məscidinin inşa edildiyi

yerdə əvvəl Molla Penah Vaqifin dərs keçdiyi bir-birinə bitişik mədrəsə və məscid binaları olub.

Şuşa şəhəri işğal altında olduğu müddətdə bir çox tarixi tikililər kimi Saatlı məscidi də ermənilər tərəfindən dağıdılmışdı. 2021-ci ilin dekabrından məsciddə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa işlərinə başlanılıb. “PAŞA Holding”-in maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən konservasiya və restavrsasiya işləri Azərbaycan, İtaliya və Türkiyə şirkətlərinin konsorsiumu tərəfindən Avstriyanın “Wehdom Architektent” şirkətinin nəzarəti ilə məscidin ilkin memarlıq üslubuna uyğun olaraq aparılıb.

Dövlətimizin başçısı, birinci xanım və ailə üzvləri məscidin həyatında ağac ekdilər.

Xəbər verdikimiz kimi, 9-11 may tarixlərində Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə növbəti “Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilib.

Şuşa şəhəri builki “Xaribülbül” festivalına həm də “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” kimi ev sahibliyi edib. Musiqi bayramında Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-da təmsil olunan ölkələrdən də kollektivlər iştirak ediblər.

Festival günlərində Şuşanın müxtəlif məkanlarında ayrı-ayrı mövzular üzrə güşələr yaradılıb. İştirakçı ölkələrin sənətkarlıq nümunələrinin və milli mətbəxinin təqdimatı da olub.

Festivalın ilk günü musiqi və rəqs kollektivlərinin, ifaçıların konsert proqramı təqdim edilib. Sonda Türk dünyası sənətkarlarının birlikdə ifa etdiyi “Qarabağ” kompozisiyası konsertə xüsusi rəng qatıb.

Mayın 10-da festivalın əsas səhnəsinin qurulduğu Cıdır düzündə iştirakçı ölkələrin incəsənət ustalarının qala-konserti olub.

Konsertdə “Xaribülbül” kompozisiyası, Azərbaycan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkiyə və Türkmənistan sənətkarlarının “Söz meydanı” vokal-instrumental

“Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalında qala-konsert keçirilib

kompozisiyası, “Türk dünyası virtuozları” ansamblının ifasında “Çahargah bəhsi”, “Əfsanə Turan”, “Xalq xəzinəsi”

kompozisiyaları və iştirakçı ölkələrin ifaçı və rəqs qruplarının rəngarəng çıxışları təqdim edilib.

Qala-konsert bütün iştirakçıların ifasında “Odlar yurdu Azərbaycan” kompozisiyası ilə başa çatıb.

Şuşada Ümummilli lider Heydər Əliyevin sevdiyi mahnılar səslənib

“Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalının ikinci günü, mayın 10-da daha bir konsert Mehmandarovların malikanə kompleksinin heyətində gerçəkləşib.

Şuşanın tarixi-memariq abidələrindən olan Mehmandarovların malikanə kompleksi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılan bərpa işlərindən sonra mayın 9-da Prezident İlham

Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə açılıb.

Bu məkanda ilk mədəniyyət tədbiri Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunub. Respublikanın tanınmış müğənni və vokal ustalarının ifasında “Ümummilli lider Heydər Əliyev – sevimli mahnılar” adlı konsert proqramı təqdim edilib.

Heydər Əliyevin sevdiyi musiqilər arasında Azərbaycanın xalq mahnıları da xüsusi yer tutub. Proqramda “Qaragilə”, “Küçələrə su səpmişəm” mahnıları, eləcə də “Alagöz”, “Qərənfil”, “Haradasan?”, “Gözəlim sənən”, “Tut ağacı”, “Sənə də qalmaz”, “Şuşanın dağları”, “Sevgili canan”, “Dünya sənin, dünya mənim”, “Azərbaycan” və digər mahnılar alqışlarla qarşılanıb.

“Natiq Ritm” qrupu və “Qaytağı” ansamblı festivalda çıxış edib

Şuşada “Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalının üçüncü – sonuncu günü də maraqlı təqdimatlarla yadda qalan olub.

Mayın 11-də festival çərçivəsində keçirilən tədbirlər Şuşanın müxtəlif məkanlarını əhatə edib.

Festivalın iştirakçılarından Xalq artisti Natiq Şirinovun “Natiq Ritm” qrupunun, Xalq artisti Ənvər Sadıqovun rəhbərliyi ilə “Qaytağı” instrumental ansamblının çıxışları olub.

Konsert proqramları alqışlarla qarşılanıb.

Şuşa dost qəlbləri birləşdirir

“33 il sonra yenidən “Xaribülbül” festivalına gəlmişəm...”

“Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalının konsert proqramları, rəngarəng təqdimatlar və təbii ki, ilk növbədə, mədəniyyət paytaxtımız Şuşanın günü-gündən dirçələn, gözəlləşən siması dost ölkələrdən gələn qonaqları da heyran edib.

Özbəkistanlı müğənni **Gülçöhrə Ruzukulova** ilk dəfə ölkəmizə, Qarabağa, Şuşaya gəlib: “Bələ bir gözəl, unudulmaz festivalda iştirakdan çox məmnunam. Çox gözəl və həyəcanlı atmosfer var. Şuşa kimi cənnət bir güşədə türkdilli xalqların bir yerdə öz mədəniyyətini, incəsənətini təqdim etməsi olduqca qürurvericidir. Bu, bizim birliyimizi daha da möhkəmləndirir. Özbəkistandan bura gəldiyimiz üçün çox xoşbəxtik. İlk dəfədir Şuşadayam və qismət olsa, növbəti festivallarda da böyük həvəslə iştirak edəcəyəm”.

Qırğızistanın Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı **Salamat**

Sadıqova isə Şuşada hələ 33 il əvvəl “Xaribülbül” festivalında iştirak edib: “O günlər yaxşı yadımdadır. “Xaribülbül” festivalı hələ ilk addımlarını atmağa başlayanda biz bu musiqi bayramına qatılan ilk iştirakçılardan idik. Ona da festival yeni beynəlxalq status almışdı. O vaxt festivalda dünyanın 16 ölkəsindən nümayəndələr iştirak edirdi. Ondan sonra

Azərbaycana gəlmək imkanı olmadı. İllər sonra yenidən Şuşaya gəlmək və belə bir festivala yenidən qatılmaq olduqca xoş hisslərdir. 33 il bundan əvvəl olduğu kimi, yenə də mən festivala öz doğma qrupum – “Kambarkan” folklor-etnoqrafik ansamblı ilə qatılmışam. Festival çox yüksək səviyyədə təşkil olunub. Bu gözəl imkanı bizə yaradanlara çox

minnətdaram. Şuşa turizm baxımından da çox əlverişli bir yerdir. İnənəm ki, yaxın illərdə bu festivalın coğrafiyası daha da genişlənəcək”.

Rusiya Federasiyası Tiva Respublikasının “Edegey” Rəqs və Kostyum Teatrının direktoru **Kima Donqak** da Azərbaycanda olmaqdan məmnundur. Ölkəmə ilk dəfədir gəldiyini bildiren K.Donqak deyib: “Burada gördüyüm səmimiyyət, insanların qonaqpərvərliyi mənə heyran etdi. Bu gözəl diyara indiyədək gəlməyəm çox təəssüflənirəm. Hazırda Şuşada “Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalında iştirak edirəm. Festival çox gözəl təşkil olunub. Burada olmağımızdan çox məmnunam. Qismət olsa, növbəti illərdə də bu musiqi festivalında iştirak edəcəyik”.

Xatırladaq ki, Şuşa şəhəri 2023-cü ildə həm də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY) tərəfindən “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edilib. Budəfəki “Xaribülbül” festivalında da TÜRKSOY-a daxil olan ölkələr, regionun türkdilli ölkələri və xalqlarının yaradıcı kollektivləri iştirak edirlər.

Festivalın qonaqları “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi ilə tanış olublar

Şuşadakı Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edildikdən sonra mayın 10-da açılış olan Yaradıcılıq Mərkəzinin ekspozisiya salonunda “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi açılıb.

Sərgidə Ulu öndər Heydər Əliyevin sovet dövründə Qarabağda sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni inkişaf istiqamətindəki xidmətlərini əks etdirən unikal fotosəkillər, sənədlər və videomateriallar nümayiş olunur. Həmçinin sərgidə Ümummilli liderin Qarabağa səfərləri, burada keçirdiyi görüşlər, müxtəlif tədbirlərə aid fotolar da yer alır.

“Xaribülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalının qonaqları “Heydər Əliyev və Qarabağ” sərgisi ilə tanış olublar.

Sərginin ekspozisiyasından aydın görünür ki, Heydər Əliyev Azərbaycanın tarixi diyarının hərtərəfli inkişafına, o cümlədən mədəniyyətə, incəsənətə böyük diqqət və qayğı göstərüb. 1977-ci ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə “Şuşa şəhərinin tarixi hissəsinin tarix-memariq qoruğu elan etmək haqqında” qərar qəbul edilməsi, 1979-cu il yanvarın 12-də Ümummilli liderin iştirakı ilə Ağdam–Xankəndi dəmiryolunun açılışı kimi mühüm addımlar da bu qəbildən idi.

Ulu öndərin şah əsəri olan güclü Azərbaycan dövləti öz suverenliyini, müstəqilliyini qorumağa qadir olduğunu 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Zəfər qazanmaqla bir daha sübuta yetirdi. Bu gün tarixi yurd yerlərimiz dirçəlir, yenidən gözəl günlərinə qovuşur.

İsveçli səyyahların Qarabağ və Şərqi Zəngəzura səfəri

əvvəlki səh. 1-də

Səfer işğaldan azad edilmiş ərazilərin “black tourism” çərçivəsində tanidilməsi üçün müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Dünyanın əsas beynəlxalq səyahətçilər şəbəkələrinin – ETIC, MTP, TCC, NomadMania, eləcə də Türkiyə Gəzginlər Klubunun, Böyük Britaniyanın “Piki Reels” Klubunun geniş tərkibdə heyətlərinin ötən 2 ildə 6 dəfə Qarabağ və Şərqi Zəngəzura səfərləri təşkil olunub. Səfərlərdən biri 2021-ci ildə, dördü 2022-ci ildə, biri isə 2023-cü ildə reallaşılıb. İsveçdən olan səyahətçilərin səfəri bu qəbildən olan sayca 7-ci səfərdir. İsveçdən gəlmiş heyətə 30-dan çox beynəlxalq səyahətçi daxildir.

Bu səfərlər çərçivəsində dünyada tanınan 200-dən çox səyyah Qarabağ və Şərqi Zəngəzurla tanış olub.

“Şuşanı mədəniyyətin, incəsənətin beşiyi kimi dünyaya tanıtmmaq niyyətindəyik”

Sultan Raev: “Bu əzəmətli şəhər təkcə Azərbaycanın deyil, bütün Türk dünyasının qürur yeridir”

Məlum olduğu kimi, Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY) tərəfindən “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edilib. Mayın 12-də “mədəniyyət paytaxtı” ilinin rəsmi açılış mərasimi keçiriləcək.

Bu barədə qəzetimizə açıqlama verən TÜRKSOY-un baş katibi Sultan Raev bildirib ki, Şuşa “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan olunduğuna görə Zəfərin, rifahın və şənliyin çox yaraşdığı bu şəhərdə bir-birindən zəngin, yadda qalan və rezonans doğuracaq proqramlarımız olacaq. Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün TÜRKSOY Daimi Şurasının qərarı ilə “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edildikdən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamına əsasən, Nazirlər Kabinetinin Tədbirlər Planına uyğun olaraq Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi ilə birləşməyi planı hazırlanıb.

Sultan Raev TÜRKSOY-un “Qorqud Ata” Türk dünyası III film festivalının da açılışının Şuşada olacağını bildirib.

O, “Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” ilinin bağlanış mərasiminin isə noyabr ayına planlandığını deyib: “Bağlanış tədbirində 2024-cü il üçün “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” estafeti Türkmənistanın Anev şəhərinə veriləcək”.

Baş katib əlavə edib ki, Şuşada keçirilməsi nəzərdə tutulan proqram “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” layihəsi üzrə indiyədək keçirilmiş tədbirlərdən daha yadda qalan olacaq, geniş rezonans doğuracaq: “Çünki bu əzəmətli şəhər təkcə Azərbaycanın deyil, bütün Türk dünyasının mədəniyyət mərkəzi, qürur yeridir. Fikirincə, Şuşa Azərbaycanın ürəyidir. Bu il həm də TÜRKSOY-un 30 illiyidir. TÜRKSOY-un yaşı qədər işğal altında qalan, barbarlıqla dağıdılan, hazırda azadlığına qovuşan bu tarixi şəhəri biz fürsətdən istifadə edib həm Türk dünyasına, həm də bütün dünyaya mədəniyyətin, incəsənətin, musiqinin beşiyi kimi tanıtmmaq niyyətindəyik”.

Şuşadakı mərasimə bu il “Avropanın mədəniyyət paytaxtı” missiyasını yerinə yetirən Macarıstanın Vespren şəhərindən nüma-

yəndələrin də qatılacağını deyən baş katibin sözlərinə görə, TÜRKSOY Avropa və Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtlarını qarşılaşdırmağa nail olub. O xatırladı ki, bu il yanvarın 21-də “Avropanın mədəniyyət paytaxtı” ilinin açılış tədbirlərində TÜRKSOY-un və Şuşa şəhərinin nümayəndə heyətləri iştirak edib və orada Şuşa ilə Vespren şəhərlərinin dostlaşması haqqında memorandum imzalanıb.

Sultan Raev qeyd edib ki, Şuşadakı tədbirə Türk dünyasının bundan əvvəlki bütün mədəniyyət paytaxtları olmuş şəhərlərin rəhbərləri də dəvət olunub. Onların ilk dəfə keçiriləcək Türk Dünyası Mədəniyyət Forumunda da iştirakı gözlənilir.

Xəbər verildiyi kimi, Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri mayın 10-da Şuşada bir sıra açılış və təmələqoyma mərasimlərində iştirak ediblər.

Şuşada Heydər Əliyev və 8 Noyabr küçələrinin kəsişməsində lövhələrin açılışı olub. Məlumat verilib ki, Heydər Əliyev

küçəsinin uzunluğu 1751 metr, eni isə yol yatağına uyğun olaraq 10-14 metr aralığında dəyişir. 8 Noyabr küçəsinin uzunluğu 2912 metr, eni 10 metrdir.

Prezident, birinci xanım və ailə üzvləri Xurşidbanu Nətvən və Zəfər küçələrində, həmçinin Qarabağ və Xan Şuşinski küçələrinin kəsişməsindəki lövhələrin açılışlarında da iştirak ediblər.

Qala-şəhərimizdə yeni küçələr və yaşayış kompleksləri

Bildirilib ki, uzunluğu 438 metr olan Xurşidbanu Nətvən küçəsi şəhərin tarixi-mərkəzi hissələrini əhatə edir. Vətən müharibəsində şanlı Qələbənin şərəfinə adlandırılan Zəfər küçəsinin uzunluğu 1963 metrdir. Qarabağ küçəsinin uzunluğu 338 metr, görkəmli xanəndə Xan Şuşinski adını daşıyan küçənin uzunluğu isə 293 metrdir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada Dəmir Yumruq küçəsinin lövhəsinin açılışında iştirak ediblər. Azərbaycanın Vətən müharibəsində tarixi Qələbəsinin və xalqımızın sarsılmaz birliyinin rəmzi ilə adlandırılan bu küçə şəhərin mərkəzi hissələrini əhatə edir, uzunluğu 2473 metrdir.

Qeyd olunub ki, Şuşanın tarixi-mədəni irsinin bir sıra nümunə-

lərinin yerləşdiyi küçələr şəhərin orijinal memarlıq üslubuna uyğun qaydada yenidən qurulacaq.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva

mayın 10-da Şuşada 23 binadan ibarət yaşayış kompleksinin tikintisi ilə tanış olublar. Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov görülən işlər barədə məlumat verib.

Üçmərtəbəli və beşmərtəbəli 23 binadan ibarət yaşayış kompleksinin ümumi sahəsi 8 hektara yaxındır. 8 binanın tikintisinə ötən ilin iyulunda, 15 binanın inşasına isə sentyabrda başlanılıb. Kompleksin tikintisinin 2023-cü ilin sonunda başa çatdırılması planlaşdırılır.

Yaşayış kompleksində ümumilikdə 450 mənzil istifadəyə veriləcək. 28 birotəqlı, 195 ikiotaqlı, 190 üçotaqlı, 30 dördotaqlı və 7 beşotaqlı mənzil olacaq. Mənzillərin əksəriyyəti şuşalı keçmiş məcburi köçkünlərin istifadəsinə veriləcək, bir hissəsi isə Şuşada çalışan işçilərin xidməti istifadəsi üçün nəzərdə tutulub.

Mayın 10-da Şuşa şəhərində 17 binadan ibarət 2-ci yaşayış kompleksinin də təməli qoyulub. Dövlətimizin başçısına və birinci xanımına görülməli işlər barədə məlumat verilib. Baş plan üzrə D4 zonasında 4,25 hektar ərazini əhatə edəcək kompleksdə ikimərtəbəli və üçmərtəbəli binalar tikiləcək. Kompleksdəki 238 mənzildən 119-u ikiotaqlı, 119-u isə üçotaqlı olacaq.

Mayın 10-da müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, mədəniyyətimizin böyük hamisi Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi tamam oldu. Bu münasibətlə bölgələrdəki mədəniyyət müəssisələrində də müxtəlif tədbirlər keçirilib. Ümummilli liderin tarixi xidmətləri minnətdarlıqla xatırlanıb.

Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin "Orta əsr Ağsu şəhəri" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunda Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunan "Breyn-ring" intellektual yarışması keçirilib. Ağsu rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və rayon Tədris mərkəzi ilə birgə təşkil olunan yarışmada Ağsu şəhər S.Umbayev adına 2 sayılı tam orta məktəbin "Zəka" komandası I, Ağsu Tədris Mərkəzinin "Everest" komandası II, rayon N.Mirzəliyev adına Ağarx kənd tam orta məktəbinin "İntellekt" komandası III yərə layiq görülüb.

Şamaxı rayon Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsində ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sinif şagirdləri və kitabxanaçıların iştirakı ilə "Dahilər dahisi çağırılır adın..." adlı kitab sərgisi təşkil olunub.

Sabirabad RMI tərəfindən "Mədəniyyətimizin hamisi" adlı regional yaradıcılıq müsabiqəsi təşkil edilib. Müsabiqənin ilk turu rayon nümayəndəlikləri tərəfindən müvafiq olaraq Şirvan şəhəri, Sabirabad, Saatlı və Hacıqabul rayonlarında keçirilib. 2-ci tur Sabirabad rayon Mədəniyyət Mərkəzində təşkil edilib və ümumilikdə 42 nəfər (12-si bədii qiraət, 6-sı xanəndəlik, 24-ü fortepiano nominasiyası üzrə) uşaq və yeniyetmə iştirak edib.

Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu öndərin yubileyi münasibətlə tədbir təşkil olunub. "Heydər Əliyev və gənclər siyasəti" mövzusunda videoçarx nümayiş etdirilib. Mədəniyyət Mərkəzində şəhid övladları və məktəblilər üçün konsert proqramı da təşkil olunub.

Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasının oxu zalında "Heydər Əliyevin irsi milli sərvətimizdir" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə "Azərbaycanı dünyaya tanıdan dahi" adlı videoçarx və "2023-cü il Heydər Əliyev ili"dir" adlı kitab sərgisi nümayiş etdirilib.

Şabran rayon Mədəniyyət Mərkəzində Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətlə şeir, mahnı və rəqs müsabiqəsi keçirilib. Düzblüci kənd klubu I, Ağbaş kənd klubu II, Aygünlü kənd klubu III yərə layiq görülüb.

Siyəzən rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Nə qədər Azərbaycan var, mən də varam!" adlı rəsm müsabiqəsi təşkil edilib. Fərqlənən iştirakçılara fəxr fərmanları təqdim olunub.

Göygöl rayon Qızılca kənd Folklor evi və kənd tam orta məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə uşaqların ifasında rəngarəng musiqi nömrələri səsləndirilib.

Daşkəsən rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən yubiley tədbirində Ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən fotoları və eksponatları baxış olub. Sonra "Ulu öndər Heydər Əliyev" adlı sənədli film nümayiş etdirilib.

"Dahilər dahisi çağırılır adın..."

Biləsuvar şəhər O.Əkbərov adına Uşaq incəsənət məktəbində konsert keçirilib. Biləsuvar RMI-nin rəisi Əlişultan Sadıxov, YAP Biləsuvar rayon təşkilatının sədri Kamil Qurbanlı və digər qonaqların izlədiyi konsert maraqla qarşılanıb.

Salyan rayon Mədəniyyət Mərkəzinin 1, 2, 3, 4 sayılı şəhər klubları, rayon MKS və "Murad" Əlillər İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə sərgi keçirilib.

Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Azərbaycanın Heydər Əliyev zirvəsi" adlı tədbir keçirilib. Rayon T.İsmayilov adına Mirqurbanlı kənd tam orta mək-

Oğuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və rayon Təhsil sektorunun birgə təşkilatçılığı ilə məktəb komandaları arasında bilik yarışması keçirilib. Oğuz şəhər 3 nömrəli məktəb-liseyin "Azad Qarabağ" komandası qalib olub.

Qax rayon C.Cabbarlı adına Mərkəzi Kitabxana Mədəniyyət Mərkəzində tədbir təşkil edib. Musiqi nömrələri, şeir qiraəti və kompozisiyalar alqışlarla qarşılanıb.

Balakən rayon Mərkəzi Kitabxanasında "Zirvədən boylanmış dahi" adlı şeir qiraəti müsabiqəsi təşkil olunub.

təbinin şagirdləri rəqs, şeir və musiqili kompozisiyalarla çıxış ediblər.

Ağcabədi rayon Heydər Əliyev Mərkəzi tərəfindən rayon Yaqub Məmmədov adına Mədəniyyət Mərkəzində "Heydər Əliyev dühası işığında" adlı tədbir keçirilib. Heydər Əliyev Mərkəzinin rəqs qrupu, Qarabağ Muğam Mərkəzi, Ağcabədi şəhər və Hacıbəddəli kənd uşaq musiqi məktəblərinin müəllim və şagirdlərinin təqdim etdiyi rəqslər, mahnılar və şeir kompozisiyası tədbirə xoş ovqat qatıb.

Ağdam rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Ağdam Uşaq və Ailələrə Dəstək Mərkəzi və rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri arasında "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!" adlı rəsm müsabiqəsi keçirilib.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Sumqayıt bölməsi və Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının birgə təşkilatçılığı ilə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyev – ədəbiyyat və mədəniyyət"

mövzusunda konfrans keçirilib. Qubadlı rayon Xıdırılı kənd tam orta məktəbi şagirdlərinin ifasında Ulu öndərə həsr olunan şeirlər səsləndirilib.

Abşeron rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı, rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!"

hər H.Əliyev adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin Xor kollektivi, məktəbin müəllimləri, rayon Mədəniyyət Mərkəzinin tabeliyində fəaliyyət göstərən rəqs kursunun yetirmələrindən ibarət "İgidlər" rəqs qrupu və başqaları çıxış ediblər.

Ağdaş rayon Mədəniyyət Mərkəzinin dəstəyi, 1 sayılı şəhər, Qaradaglı və Pireyir kənd klublarının birgə təşkilatçılığı ilə tədbir keçirilib. Göyçay şəhər A.Məmmədov adına Uşaq musiqi məktəbində keçirilən tədbirdə rayon Mərkəzi Kitabxanası tərəfindən hazırlanmış sərgi nümayiş olunub. Daha sonra şagirdlərin ifasında musiqi nömrəsi təqdim edilib.

Masallı rayon MKS-nin Güllütəpə kənd kitabxana filialı və kənd orta məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə tədbir keçirilib. Şagirdlərin ifasında Ümummilli liderə həsr olunan şeirlər səsləndirilib.

MKS-nin Qodman kənd kitabxana filialında "Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanda kitab-

sinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən müsabiqədə şagirdlərin və dəmək üzvlərinin əl işləri nümayiş olunub.

Berdə şəhər şəhid F.Quliyev adına 2 nömrəli və Divanlı kənd musiqi məktəblərinin birgə təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev və mədəniyyətimiz" adlı konsert keçirilib. Tərtər rayon Mədəniyyət Mərkəzinin filialı Umudlu kənd Folklor evində "Dahi xilaskarımız" başlığı altında tədbir keçirilib.

Ağstafa rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti" adlı tədbir keçirilib. Çıxış edənlər Ulu öndərin Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəniyyətinin inkişafına diqqət və qayğısından danışıblar.

Tovuz rayon Düz Qırıqlı kənd Uşaq musiqi məktəbində Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunan musiqi konsert təşkil olunub.

Qaxax şəhər 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə "Dahi sərkərdə" adlı konsert proqramı təqdim olunub.

Lənkəran şəhər H.Rzayeva adına 2 nömrəli Musiqi məktəbində konsert proqramı təşkil olunub. Lənkəran RMI-nin reisi Şahin Şahbazovun da izlədiyi konsertdə məktəbin fortepiano və xalq-çalğı alətlərindən ibarət orkestrin ifasında xalq və bəstəkar mahnıları səsləndirilib.

Beyləqan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində ibtidai sinif şagirdləri arasında "Xəməs" milli intellektual oyunu üzrə rayon birinciliyi keçirilib. Yarışda 8 komanda mübarizə aparıb. Qaliblər diplom və hədiyyələrlə təltif edilib.

Gəncə RMI-nin dəstəyi, Gəncə şəhər 4 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi" adlı tədbir keçirilib. Çıxışlarda Heydər Əliyevin istedadlı gənclərə qayğısından bəhs olunub.

Hazırladı: N.Məmmədli

İki regionda UIF-nin birinci mərhələsi başa çatıb

Xəbər verdikimiz kimi, Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətlə Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə təşkil etdiyi Uşaq İncəsənət Festivalının birinci mərhələsi keçirilib.

Şəki RMI-nin əhatə etdiyi rayonlarda Uşaq İncəsənət Festivalının birinci mərhələsi üzrə dinləmələr başa çatıb. Seçim turlarında Şəki, Oğuz, Qax, Zaqatala və Balakən rayonlarından ümumilikdə 638 fərdi ifaçı və 25 xalq çalğı alətləri, rəqs və xor kollektivi müvafiq nominasiyalar üzrə öz qabiliyyətlərini nümayiş etdirib. Fərqlənən ifaçı və kol-

lektivlər festivalın ikinci mərhələsində iştirak etmək hüququ qazanıblar.

Sabirabad RMI üzrə də festivalın birinci mərhələsi yekunlaşıb. Regional idarənin tabeliyindəki müsə-

sisələrdə keçirilən birinci mərhələdə 18 nominasiya üzrə 672 nəfər uşaq iştirak edib.

Qeyd edək ki, üç turdan ibarət festival 21 nominasiyada üç yaş qrupu (6-9 yaş, 10-13 yaş və 14-17 yaş) üzrə keçirilir. Festivalın birinci mərhələsi aprel-iyun aylarını əhatə edir.

Bölgələrdən qısa-qısa: bir cümlə — bir xəbər

Zaqatala rayon Mədəniyyət Mərkəzində Xalq teatrının hazırladığı Məhərrəm Əlizadənin "Şeyx Rəhmətulla" tamaşasının premyerası olub.

Gəncə şəhər MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsi "Şuşa Azərbaycan tarix və mədəniyyət incisidir" başlıqlı kitab sərgisi təşkil edib.

Gəncə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzi və şəhər MKS-nin 16 nömrəli kitabxana filialının təşkilatçılığı ilə 5 may – Əlillərin Hüquqlarının Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətlə "Əlillik yaşamaq və yaratmaq üçün maneə deyil" başlıqlı tədbir keçirilib.

Yevlax şəhər Mərkəzi Kitabxanasının əməkdaşları 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidi İldırım Ağayevin doğum günü ilə əlaqədar ailəsini ziyarət ediblər.

Tovuz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi rayondakı A.Puşkin adına tam orta məktəbdə "Milli uşaq strategiyası – gələcəyimizə və gəncliyimizə göstərilən dövlət qayğısı" mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirib.

Ağsu rayon Mədəniyyət Mərkəzinin şəhər Mədəniyyət evində də Əlillərin Hüquqlarının Beynəlxalq Müdafiəsi Günü ilə əlaqədar "Əlillik əngəl deyil" mövzusunda tədbir təşkil edilib.

Saymın rayon Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycanın ilk qadın kinorejissoru Qəmər Salamzadənin (1908-1994) anadan olmasının 115 illiyi ilə bağlı tədbir təşkil olunub.

Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının təşkilatçılığı ilə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində gənc rəssam Mehriban Əliyevanın "Mənim rəngli dünyam" adlı fərdi sərgisi keçirilib.

Sumqayıt şəhər Bülbül adına 2 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbinin fortepiano ixtisası üzrə şagirdləri Rəvan Məmmədov (müəllim Kəmalə Novruzova) və Rəya İbrahimli (müəllim Kəmalə Hüseynova) "Spring music festival" müsabiqə-festivalında I yərə layiq görülüblər.

Zəngilan rayon Bartaz kənd Uşaq musiqi məktəbinin şagirdi Ruqiyyə Hüseynova Azərbaycan Gənclər İttifaqının keçirdiyi "Arts Olimpia" adlı uşaq incəsənət müsabiqəsində III yərə layiq görülüb.

Mədəniyyət Nazirliyinin kollektivi Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Mayın 10-da müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümü tamam oldu.

Azərbaycanın yeni tarixinin bütöv bir qərinəsi dünya şöhrətli siyasətçi, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Ümummilli lider respublikamıza rəhbərliyinin hər iki dövründə mədəniyyətimizin həqiqi himayədarı olub, onun inkişafına, zəngin mədəni irsimizin, incəsənətimizin dünyada tanınması və təbliğinə hər zaman diqqət və qayğı göstərüb. Bütün Azərbaycan xalqı kimi, mədəniyyət sahəsində çalışan insanlar da tariximizdə müstəsna yeri olan dahi rəhbərin əziz xatirəsini daim ehtiramla yad edirlər.

Mədəniyyət Nazirliyinin kollektivi mayın 10-da Fəxri xiyabana gələrək Ulu öndərin məzarını ziyarət edib.

Nazirliyin əməkdaşları məzarın önünə tər çiçək dəstələri qoyub, Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramlarını bildiriblər.

Tarixdə əbədi qalacaq iz

Şuşada Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə film nümayiş olunub

Mayın 10-da Şuşa şəhərində müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə "İz" adlı sənədli film nümayiş etdirilib.

Filmə dövlət və hökumət rəsmiləri, Şuşada keçirilən "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalının qonaqları, mədəniyyət, incəsənət və elm xadimləri tamaşa ediblər.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu tərəfindən "Müdrliklik mücəssəməsi" adlı kitab nəşr olunub.

İnstitutdan bildirilib ki, topluda Heydər Əliyevin 1969-2003-cü illərdə humanitar sahə ilə əlaqədar keçirilən qurultaylarda, konfranslarda, mötəbər məclislərdə, görüşlərdə məruzələri, çıxışları, söhbətləri, ədiblərə ünvanladığı təbrik məktubları, jurnalistlərə müsahibələri dörd bölmə üzrə xronoloji ardıcılıqla yer alıb.

Kitabın 1999-cu ildə çapdan çıxan birinci nəşrinin tərtibçi-

si professor Vilayət Quliyev, təkmilləşdirilmiş ikinci nəşrinin (2023) tərtibçisi isə professor Asif Rüstəmlidir. İnstitutun direktoru akademik İsa Həbibbəyli nəşrə "Heydər Əliyevin dövlətçilik təliminin ədəbiyyat dərsləri" adlı ön söz yazıb.

Filmə Ümummilli liderin həyatı, Azərbaycana və xalqa bağlılığı, Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi qüdrətlənməsi və Qarabağın işğaldan azad edilməsi istiqamətində apardığı

ardıcıl siyasətdən bəhs olunur. Eyni zamanda işğal altındakı torpaqlarımızın Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunması, res-

publikamızın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi, bununla da Ümummilli lider Heydər Əliyevin vəsiyyətinin və arzularının reallaşması filmdə yer alıb.

Şü zamanı ölkəmizin qədim və çağdaş tarixi, mürəkkəb və tutqun taleyi, klassiklərə və ədəbi irsə yeni baxış məsələləri barədə etdiyi açıq və səmimi söhbətlərlə açıqlır.

Heydər Əliyevin teatr tamaşalarını izlədikdən sonra yaradıcı heyətin peşəkarlığı, sənətkarlıq xüsusiyyətləri, dram əsərinin ideya-bədii və mənəvi-psixoloji məzəyyətləri haqqında dəyərləndirmələri də xronoloji ardıcılıqla topluda yer alıb.

Kitab humanitar və ictimai elmlər sahəsində çalışanlar, ədəbiyyat, təhsil, mədəniyyət və incəsənət işçiləri üçün dəyərli töhfədir.

“Müdrliklik mücəssəməsi” Heydər Əliyevin humanitar sahə ilə əlaqədar çıxışları kitab şəklində nəşr olunub

si professor Vilayət Quliyev, təkmilləşdirilmiş ikinci nəşrinin (2023) tərtibçisi isə professor Asif Rüstəmlidir. İnstitutun direktoru akademik İsa Həbibbəyli nəşrə "Heydər Əliyevin dövlətçilik təliminin ədəbiyyat dərsləri" adlı ön söz yazıb.

Kitabın birinci bölməsində Heydər Əliyevin Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin V, VI, VII və X qurultaylarında, Türk Dünya-

sı Yazarlarının III qurultayında, yubiley tədbirlərində, ədiblərin abidələrinin açılışında söylədiyi nitqlər, bu gün də aktualıqını, ədəbi-elmi dəyərini qoruyub saxlayan çıxışları toplanıb.

"Görüşlər, xatirələr" adlı ikinci bölmə Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinin rəhbərliyinə qayıtdıqdan sonra ilk dəfə 1993-cü ildə Elmlər Akademiyasının binasında ziyalılarla görüş-

BXA şagirdlərinin Ulu öndərin yubileyinə sənət töhfəsi

Bakı Xoreografiya Akademiyasının (BXA) tam orta təhsil pilləsinin təşkilatçılığı ilə Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş konsert keçirilib.

Tədbirdə BXA-nın rəhbərliyi, müəllim-tələbə və şagird heyəti iştirak edib.

Konsert proqramında tam orta təhsil pilləsi şagirdlərinin ifasında fortepianoada Azərbaycan və dünya bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət kompozisiyalar təqdim olunub.

F.Şubertin "Alman rəqsi", F.Əmirovun "Rəqs", D.Şostakoviçin "Polka", T.Quliyevin "Vals", D.Kabalevskinin "Vals", Y.Strausun "Polka Anna", K.Rollsin "Bugi-Vugi" kimi fortepiano əsərləri, eləcə də Azərbaycan xalq rəqsləri "Brilyant" və "Turac", "Azərbaycan xalq ritmləri" kompozisiyası və digər musiqi nömrələri böyük maraqla qarşılanıb.

ATMU-da beynəlxalq elmi-praktik konfrans

Heydər Əliyev və Azərbaycanda turizmin inkişafı

Dövlət Turizm Agentliyi (DTA) və Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin (ATMU) birgə təşkilatçılığı ilə 5-6 may tarixlərində Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünə həsr edilmiş "Turizm və rekreasiya XXI əsrdə: problemlər və perspektivlər" adlı VI beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilib.

Universitetin rektoru İlham Mədətov açılış nitqində konfransa Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, Qazaxıstan, Özbəkistan və Qırğızıstanı təmsil edən ümumilikdə 105 tədqiqatçının məruzəçi qismində qatıldığını diqqətə çatdırıb.

DTA-nın sədri Fuad Nağıyev tədbir iştirakçılarına videomüraciətində Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə agentlik tərəfindən silsilə tədbirlərin icra olunduğunu, həmçinin "Heydər Əliyev və turizm" adlı sənədli filmin və eyniadlı kitabın üzərində işlərə başlanıldığını qeyd edib.

Konfransın plenar iclasında ATMU-nun Turizm və qonaqpərvərlik fakültəsinin dekanı dosent Bahadur Bilalovun "Heydər Əliyev və Azərbaycanda turizmin inkişafı" mövzusunda məruzəsi dinlənilib. Məruzədə Ümummilli liderin hələ respublikaya birinci rəhbərliyi dövründə Azərbaycanı ümumittifaq əhəmiyyətli rekreasiya-turizm mərkəzinə çevirmək istədiyi, bu yöndə atdığı addımlar vurğulanıb, müstəqillik dövründə görülən işlərdən bəhs edilib.

Tədbirdə daha sonra xarici ölkə alimlərinin məruzələri dinlənilib. Konfrans işini bölmə iclasları ilə davam etdirib.

Heydər Əliyev və Azərbaycan dilinin inkişaf konsepsiyası

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru professor Məhira Hüseynova və professor Sayalı Sadıqovanın "Heydər Əliyev və Azərbaycan dilinin inkişaf konsepsiyası" kitabı çapdan çıxıb. ADPU-nun Filologiya fakültəsində kitabın təqdimat mərasimi olub.

Universitetin rektoru professor Cəfər Cəfərov tədbiri açaraq Heydər Əliyevin müstəsna tarixi xidmətlərindən danışdı.

Ulu öndər haqqında siyasi memuarlar

Ulu öndər Heydər Əliyev haqqında indiyə qədər müxtəlif dillərdə çoxsaylı kitablar nəşr olunub. "TEAS Press" Nəşriyyat Evinin "Heydər Əliyev İli"ndə çap etdiyi iki kitab indiyə qədər işıq üzü görən nəşrlər arasında seçilir. Bunlar xarici işlər nazirləri Həsən Həsənovun "Heydər Əliyev: Parlaq, xarizmatik şəxsiyyət haqqında xatirələr" və Vilayət Quliyevin "Heydər Əliyev: Böyük insan haqqında xatirələr" kitablarıdır.

Hər iki kitabı Azərbaycan ədəbiyyatında siyasi memuar janrının nümunələri andandırmaq mümkündür. Ötən əsrin 70-ci illərindən Azərbay-

cən KP MK-da Heydər Əliyevlə birgə çalışan Həsən Həsənov müstəqillik dövründə – 1993-1997-ci illərdə xarici işlər naziri olub. Filoloq-alim Vilayət Quliyev isə 1999-2004-cü illərdə həmin vəzifədə çalışıb. Hər ikisi illər boyu Heydər Əliyevlə yaxın təmasda olub, xarici səfərlərdə, görüşlərdə onu müşayiət edib, aparılan danışıq və müzakirələrdə iştirak ediblər. Onların xatirələri Heydər Əliyevi ən müxtəlif rakurslardan – dövlət başçısı, siyasi lider, məhrir diplomat, ağısaqqal, nəci və xeyirxah insan, Azərbaycan maraqlarının keşiyində dayanan prinsipial və təəssübkeş vətənpərvər kimi görməyə imkan yaradıb.

Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin direktoru professor Sevinc Əliyeva, ADPU-nun Müasir Azərbaycan dili kafedrasının müdiri dosent Könül Səmədova, Azərbaycan dili və onun tədrisi texnologiyası kafedrasının dosenti Həmzə Əliyev məruzə ilə çıxış ediblər.

Sonra iştirakçılara "Heydər Əliyev və Azərbaycan dilinin inkişaf konsepsiyası" kitabı hədiyyə olunub.

"Heydər Əliyev İli"

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkil sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərüb.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikəsindən seçdiyimiz məqamları "Heydər Əliyev İli"nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikəsindən (32)

1982-ci il 4 iyun

Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyev Bakı şəhərində qastrollda olan SSRİ Böyük Teatrının (indiki Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrı) yaradıcı heyətinin bir qrupunu qəbul edib.

1982-ci il 5 iyun

Heydər Əliyev S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında səhnəyə qoyulmuş Anatoli Şafonovun "Ürəkə əməliyyat" pyesinin premyerasına tamaşa edib.

1982-ci il 10 iyun

Heydər Əliyev Bakıda görkəmli müğənni Bülbülün xatirə muzeyinin açılışında iştirak edib.

"...Bülbülün xatirə muzeyinin açılışı mədəni həyatımızda böyük hadisədir. Şübhə yoxdur ki, muzey Azərbaycan musiqi sənətinin, bütün və çoxmillətli sovet musiqi sənətinin görkəmli nümayəndəsi Bülbülün yaradıcılığını layiqincə təbliğ edən mərkəzə çevriləcəkdir. Bülbül özünün bütün parlaq, ilhamlı yaradıcılığı ilə, gözəl həyatı, zəngin bədii irsi ilə ümumxalq məhəbbəti və hörməti qazanmışdır. Ona böyük ehtiram bəslənir. Onun parlaq istedadı, gözəl obrazı Azərbaycan xalqının qəlbində əbədi yaşayacaqdır..."

1982-ci il 22 iyun

Heydər Əliyev Azərbaycanda keçirilmiş SSRİ xalqlarının poeziya bayramının və SSRİ Dövlət Nəşriyyat Komitəsi Uşaq ədəbiyyatı üzrə Şurasının iclasının iştirakçılarını qəbul edib.

1982-ci il 17 iyul

Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Ü.Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin 60 illik yubileyi münasibətilə təntənəli gecə keçirilib. Heydər Əliyev tədbirdə nitq söyləyib.

"Azərbaycan professional musiqisinin banisi və klassiki, böyük bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun adını daşıyan orkestr öz fəaliyyətinin lap başlanğıcından professional musiqi mədəniyyətinin təbliğində mühüm rol oynamışdır... Azərbaycan musiqi mədəniyyətində simfonik janrın bərqərar olmasında və inkişafında, onun hazırkı böyük nailiyyətlərində orkestrin xidmətləri böyükdür..."

Simfonik musiqi sahəsində Azərbaycan bəstəkarlarının müvəffəqiyyətləri Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin fəaliyyəti ilə qırıqlmaz surətdə bağlıdır. Orkestr haqlı olaraq Azərbaycan simfonizminin əsl "yaradıcılıq laboratoriyası"na" çevrilmişdir. Yaşlı və gənc nəsildən olan Azərbaycan bəstəkarlarının, demək olar, bütün simfonik əsərləri orkestrlə ünsiyyət sayəsində yaradılmışdır...

Janr və forma etibarilə simfoniya musiqi sənətinin nailiyyətlərinin zirvəsidir, qiymətli mənəvi sərvətlərin təəcəssümüdür. Məhz buna görə də simfonik musiqinin bədii cəhətdən yüksək səviyyədə ifa olunması ifaçılıq sənətinin məsul vəzifəsidir, onun nailiyyətlərinin meyarıdır. Orkestr bu mürəkkəb yaradıcılıq vəzifəsini öz işində müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir.

Orkestrin səmərəli işi onun rəhbəri, görkəmli sovet dirijoru və bəstəkari, SSRİ Xalq artisti Niyazinin yorulmaz fəaliyyəti ilə qırıqlmaz tellərlə bağlıdır. Qırx il ərzində Niyazinin rəhbərliyi altında orkestr professional ustalıqın zirvələrinə yüksəlmiş, parlaq, fərdi ifaçılıq dəst-xətti kəsb etmişdir... Görkəmli sovet və xarici ölkə dirijorları və musiqi ifaçıları ilə çıxışlar orkestrin tarixində gözəl səhifələrdi.

Kollektivin əsasını təşkil edən bütöv musiqiçilər nəslinin formalaşmasında orkestrin xidməti böyükdür... Respublikanın şəhərlərində və rayonlarında müntəzəm surətdə konsertlər verən orkestr zəhmətkeşlərin estetik tərbiyəsi işinə mühüm kömək göstərir. Orkestrin Moskvada, Leningradda (Sankt-Peterburqda – red.), ölkənin başqa şəhərlərində konsertləri daim böyük müvəffəqiyyətlə keçir, Azərbaycan musiqisi nailiyyətlərinin geniş miqyasda təbliğinə kömək edir.

Qazandığı nailiyyətlər sayəsində orkestrə respublikanın Əməkdar kollektivi, Azərbaycan Lenin Komsomolu mükafatı laureatı adları verilmişdir. O, ölkənin bədii kollektivlərinin Ümumittifaq müsabiqəsinin laureatıdır. Sovet musiqi sənətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə və yaradılmasının 60 illiyi ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri respublika Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir. Orkestr artistlərinin böyük bir qrupu respublikanın fəxri adlarına layiq görülmüş və fəxri fərmanla təltif olunmuşdur.

...Əmin olduğumuzu bildirmək istəyirəm ki, orkestr bundan sonra da yeni yaradıcılıq zirvələrini fəth etməyə çalışacaq, musiqi mədəniyyətinin ən qabaqcıl mövqelərində dayanacaq, sovet incəsənətinin yüksək ideallarına sadiq qalacaqdır..."

Heydər Əliyev orkestrin kollektivinə Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri fərmanı ilə təqdim edib.

1982-ci il 30 iyul

Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsi Azərbaycan operasının 75 illiyi haqqında qərar qəbul edib. Qərarda Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən 1983-cü il yanvarın 25-də Ü.Hacıbəyovun "Leyli və Məcnun" operasının 75 illiyinin keçirilməsi, həmçinin 1983-cü il ərzində yubileyə bağlı Opera və Balet Teatrın kollektivinin Naxçıvan, Kirovabad (Gəncə – red.), Stepanakert (Xankəndi – red.), Sumqayıt, Mingəçevir, Lənkəran şəhərlərində yaradıcılıq hesabatlari və çıxışları, Moskvaya qastrolunun təşkili və s. məsələlər nəzərdə tutulmuşdu.

**Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)**

Mayın 13-də müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, yazıçı-dramaturq, ədəbiyyatşünas-tənqidçi, ictimai xadim, Xalq yazıçısı Elçinin 80 illik yubileyi tamam olur.

Elçin ədəbiyyatımızın “60-cılar” nəslinin nümayəndəsi kimi Azərbaycanda ədəbi-estetik fikrin inkişafına yeni nəfəs gətirərək həmin mərhələnin bayraqdaqlarından olub. Bir-birindən maraqlı esse, hekayə, povest, roman və pyesləri təkcə ölkəmizdə deyil, xaricdə də oxucuların qəlbinə yol tapıb.

Ədibin “Mahmud və Məryəm”, “Ağ dəvə”, “Ölüm hökmü” və s. romanlarının hər biri Azərbaycan nəsrində hadisəyə çevrilib. Onun “Poçt şöbəsində xəyal”, “Ah, Paris, Paris!...”, “Mənim sevimli dəlim”, “Qatil”, “Cəhənnəm sakinləri”, “Şekspir”, “Sənətkarın taleyi” və digər pyesləri uzun illərdə Azərbaycan teatrlarının repertuarını bəzəyir. Milli səhnə sənətinin, yeni aktyorlar nəslinin yetişməsinə öz töhfəsini verən bu pyeslərin bir çoxu xarici ölkələrin teatrlarında da tamaşaya qoyulub. Yazıcının ssenariləri əsasında lentə alınan “Arxadan vurulan zərbə”, “Gümüşü furqon”, “Bağ mövsümü”, “Sahilsiz gecə” və s. filmlər milli kino salnaməmizin diqqətəlayiq nümunələrindəndir.

Elçin öz elmi tədqiqatları ilə ədəbiyyatşünaslıq elmimizdə zənginləşdirib, yeni nəzəri konsepsiyaların əsasını qoyub. “Azərbaycan bədii nəsi ədəbi tənqidində” mövzusunda namizədlik (fəlsəfə doktorluğu), “Ədəbiyyatda tarix və müasirlik problemi” mövzusunda doktorluq dissertasiyalarını müdafiə edib, ərsəyə gətirdiyi monoqrafiya və kitablar ədəbi-elmi mühitdə böyük maraqla qarşılanıb.

Xalq yazıcısının 80 illik ömrünə böyük bir mənəvi sərvət sığışır. Ümumi tirajı 5 milyondan çox olan 100-dək kitabı işıq üzü görüb. Əsərləri ingilis, rus, fransız, ispan, türk, ərəb, çin – ümumilikdə 20-dən çox dillə tərcümə edilib, yaradıcılıq nümunələri 30-dan artıq ölkədə nəşr olunub.

Altmış ildən çoxdur Azərbaycan ədəbiyyatına töhfələr verən yazıçı bu gün də məhsuldar yaradıcılıq fəaliyyətini davam etdirir. Ömrünün səkkizinci illiyini də nəsr, dram, esse, publisistika və s. nümunələrlə zənginləşdirən yazıcının son dövr Azərbaycan nəsrində hadisə olan “Baş” romanı (2016) qısa müddətdə 11 dillə tərcümə olunub. Elçinin yubileyi ərəfəsində Akademik Rus Dram Teatrının səhnəsində yeni pyesi – “Otelloya xəyanət” tamaşaya qoyulub və premyerası müəllifin doğum günündə olacaq.

Elçin müəllimi əlamətdar yubileyi münasibətlə təbrik edir, möhkəm cansağlığı, bundan sonra da tükənməz həyat eşqi və yaradıcılıq enerjisi ilə dolu uzun ömür arzulayıyır.

Yazıcının zəngin ədəbi irsi ölkəmizdə və xaricdə tanınmış yaradıcı insanlar, elm və mədəniyyət xadimləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Ədibin yubileyi ərəfəsində vaxtilə haqqında deyilən fikirlərdən bəzilərinə təqdim edirik.

Elçində bədii dərk duyğusu güclü və cəlbədidir. Müxtəlif əhvali-ruhiyyəli, müxtəlif fərdi həyat yolları keçən adamların mənəvi aləminə eyni səviyyədə dərinlən nüfuz etmək onun yazıçılıq istedadının ən qüvvətli cəhətidir. Onun müxtəlif sənət sahibləri olan surətləri... nəinki mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri – arzuları, əməlləri, həm də peşə və yaşlarına görə də qocası kimi inandırıcıdır, realdır...

Məmməd Cəfər akademik

Elçin istedadlı yazıçılarımızdan biridir. Onun hekayə və povestləri, müasir ədəbiyyatımızın mühüm problemlərinə həsr olunmuş tədqiqat məqalələri sovet ədəbi tənqidinin, geniş oxucu kütlələrinin diqqətini cəlb etmişdir... O, qabaqcıl dünya ədəbiyyatından faydalanmaqla birlikdə milli ədəbi ənənələrinə arxalanmalıdır...

Həmid Araslı akademik

Mənim müşahidəmə görə, Elçin müasir ədəbi gənclər içərisində inkişafə meyilli və ədəbiyyat

Xalq yazıçısı Elçin – 80: ədəbiyyat və sənət adına ömrə yazılanlar

cəbhəsindəki vəzifə və məsuliyyətinə dərk edən cavanlardandır. Savad və bilikdən başqa, Elçin öz üzərində çox işləyən, ədəbiyyatımızın və yazıçılarımızın qeyrətini çəkən cavanlardandır. Təşkilat və yaradıcılıq məsələlərində yalnız özünü düşünmək kimi fərdi meyillər Elçinə yaddır. Onun yaxşı keyfiyyətlərindən biri özünə tələbkərlikdir. Elçin təmiz, yığcam, savadlı, oxunaqlı hekayələri ilə bədii ədəbiyyatımıza gəlmişdir. Müxtəsərlilik, aydınlıq və sadəlik onun ilk yazılarından özünü göstərən keyfiyyətlərdəndir.

Mir Cəlal professor

Elçinimiz necə sürətlə boy atdı, Doğunu və Batını mənimsəyən parlaq bir ədəbiyyat bilicisinə, filosof qüdrətli nəzəriyyəçiyə çevrildi. Sənin oxucun olmaq çətindir, əziz Elçinimiz! Çünki əsl qəhrəman hökmü ilə sağdığın iciləri yığıb-yığışdırmaq olmur...

Çingiz Aytmatov Qırğızistanın Xalq yazıçısı

Azərbaycan nəsrində müşahidə olunan maraqlı keyfiyyət dəyişikliyi prosesində özünü təsdiq etmiş Elçin xüsusi yer tutur. Elçinin povest və hekayələri bir cəhətdən səviyyəvi olub, nəsrimizdəki məzmun və sənətkarlıq axtarışlarının bəzi cəhətləri haqqında aydın təsəvvür oyatmağa kömək edir.

sındırmağı və toplamağı bacarırsa, o, sənətkardır. Elçin bu adı qazanmaq xoşbəxtliyinə çatıb.

Tofiq Hacıyev, AMEA-nın müxbir üzvü

Mən sosialist realizminin yetmişillik tragik və romantik qəhrəman tipajını Elçinin bu istedadlı əsərlərində (“Ah, Paris, Paris!...”, “Mən sənin dayınam”, “Mənim sevimli dəlim”) həm yaralanan, həm də ölən şəkildə görürəm. Kultları, bütlləri – “ölülər” və “dəlilər” şəklində görürəm. Onların ədəbi əhəmiyyəti də hər şeydən əvvəl məhz bu qaçılmaz tipoloji-tarixi prosesi səhnədə, teatrdə başlanmasındadır.

Yaşar Qarayev AMEA-nın müxbir üzvü

“Mahmud və Məryəm” həm fəlsəfi konsepsiyasının dərinliyi, həm də bədii ifadə baxımından mənə böyük təəssürat yaratdı. Siz əsl ustadınız. Siz məni tamam yüngülcəsinə, heç geriyyə də boylanmadan uzaq dövr insanların dünyasına daxil etdiniz. Siz öz əsas fikrinizi necə də dəqiq müəyyənləşdirmisiniz: böyüklük, əzəmət – istər həqiqi, istərsə də xəyali olsun – öz mahiyyəti ilə etibarilə faciəvidir. Mənə düşüncələr, təşvişlər və heyranlıqlar bəxş edən saatlara görə sizə “çox sağ ol” deyirəm...

Mustay Kərim Başqırdistanın Xalq şairi

Elçin müasirliyin əsas ideya-estetik mündəricəsini açıq, inanır ki, həqiqətən, müasirliyi, zamanın böyük məsələlərinin daxil olduğu ictimai, fəlsəfi, əxlaqi keyfiyyətlərini açmadan onların həqiqi, real, dərin təsvirinə nail olmaq mümkün deyil; əgər müasirlik bugünkü fəlsəfi-əxlaqi yüksəklik səviyyəsində dayanmadığı tələb edərsə, sənətkar müasirliyi həmin fəlsəfi əxlaqi yüksəkliyə daha ucadan baxmadığı bacarmıq istedadı deməkdir.

Kamal Talıbzadə akademik

...Mən fərəh hissi ilə qeyd edirəm ki, Elçinin romanları, povestləri, hekayələri, eləcə də məqalə və esseləri Moskvada da tez-tez nəşr olunur, ən başlıcası isə, ədəbi-mədəni ictimaiyyətin dərin rəğbətini qazanır. Bu böyük yazıcının bədii təsvir vasitələri elədir ki, onun əsərlərini oxuduqda, elə bil, mahir bir rəssamın fırçası ilə canlandırılmış tablolarla tamaşa edərsən.

Tahir Salahov SSRİ Xalq rəssamı

Elçin saxtanı həqiqətdən, elmi-nəzəri mülhazəni doqmatizmdən, ehkamçı və subyektiv fikirlərdən seçməyi bacarır. Belə hallarda o, cəsərlə tənqid edir, amma ehtiram və təvazökarlıq cızığından da kənara çıxmır.

Mehdi Məmmədov SSRİ Xalq artisti

Elçin ədəbiyyatımızın son 40-45 ildə ən görkəmli yaradıcılarından biri, eyni zamanda bu ədəbiyyatın ardıcıl araşdırıcısıdır. Söz sənətimizi həm yazdığı bədii əsərlərlə zənginləşdirən, həm də başqa yazıçılarımızın, o sıradan gənc qələm sahiblərinin yazılarını mütəmadi izləməsiylə, onları obyektiv və nüfuzlu dəyərləndirməsiylə seçilən ədəbiyyat adamıdır. Müxtəlif işlərdə çalışmasına rəğmən vaxt və imkan tapıb mətbuatı bu qədər diqqətlə izləməsi, Azərbaycanda, Rusiyada, Türkiyədə çıxan kitabları mütaləə etməsi, dünya ədəbiyyatının həm klassik, həm də ən yeni örnəklərinə dəyişməz marağı – Elçinin qibtə ediləcək özəlliyidir.

Anar Xalq yazıçısı

Çağdaş dövrümüzdə milli teatr prosesinin canlanması, repertuar işini yüksək ideya-estetik tələblər səviyyəsində qurmaq, kəmiyyət və keyfiyyət uğurları qazanmaq cəhdlərimizdə Elçinin dramaturji əsərlərinin əhəmiyyəti böyükdür.

İsrail İsrailov teatrşünas, professor

Kəlağayı əlvan, qəsabə qıyqac, Altından cunası, hayif ki, yoxdur!

Aşıq Ələsgər “Təllərin” rədifli gəraylısında da gözəlin başına örtüdü kəlağayının əlvan olduğunu işarə edir:

Gözəl, sənin nə vədəndi, Kəsilib qısa təllərin? Kəlağayı əlvan, qıyqacı Üstündən basa təllərin.

Azərbaycan kəlağayılarının ən gözəl nümunələri hələ XIX əsrin ortalarından başlayaraq Paris, London, Sankt-Peterburq, Moskva, Tiflis və digər şəhərlərdə beynəlxalq sərgilərdə nümayiş olunub, mükafatlar qazanıb.

Azərbaycan kəlağayısı bu gün dünyada məşhurdur. UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 2014-cü il noyabrın 26-da Parisdə keçirilən 9-cu iclasında Azərbaycan kəlağayı sənəti “Kəlağayı simvolizmi və ənənəvi sənəti” adı ilə “Bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsinin Reprezentativ Siyahısı”na daxil edilib.

Xanımların gözəlliyinə rəng qatan, ulularımızdan bizə yadigar qalan, həm də bəşəriyyətin incisi statusunu qazanmış kəlağayının istehsalı və baş örtüyü kimi istifadəsi təbliğ olunmalıdır. Qadın baş örtüklərinin başında gəldiyi kimi...

Lalə Azəri

Kəlağayı əlvan...

İpək, pambıq və yun. Sintetik parçaların orqanizmə ziyanından həkimlər çox danışıb. Adlarını çəkdiyim parçalar isə çox faydalıdır. Onlardan yun bir qədər allergik olsa da, ipək və pambıq belə deyil. İpəkdən hazırlanmış kəlağayılar boyunca, baş ağrılarını aradan qaldırır. Müasir dildə desək, miqrən və osteoxondroz kimi xəstəliklərdə müalicəvi effekti var”.

Əsrlər boyu xanımlarımızın sehvə-sehvə istifadə etdiyi yaylıq-kəlağayılar müxtəlif naxışlar vasitəsilə tərtib edilib. Onlardan sadə gül, budəqlı gül, ləçəkli payız gülü, dörd ləçəkli alça gülü və başqaları daha yaygın olub.

ölcüsünə, bədii tərtibatına görə fərqlənən ipək örtüklər Azərbaycanda əsrlər boyu qadınlar tərəfindən sehvə-sehvə istifadə edilmişdir. Bu yaylıq adlanan ipək örtüklər Azərbaycanın sərhədlərindən kənara belə yayılaraq kəlağayı adını da qazanır... Müasir günümüzədən fərqli olaraq, ötən əsrin əvvəllərinə qədər Azərbaycanda gəlinin geyimi və başına örtüyü yaylıq ancaq qırmızı rəngdə olmalı idi. Bu gün bu ənənə duvaq və xına mərasimlərində qırmızı geyim və kəlağayı hələ də qorunub saxlanılır. Gənc subay qızlar, uşaqlar tam ağ rəngli, kənarları bir sıra incə haşıya ilə əhatə edilən ipək yaylıqlardan istifadə edirlər”.

Hazırda xanımlar arasında kəlağayı örtənlərin sayı artmaqdadır. Kəlağayidan həm baş örtüyü, həm də geyimdə dekor kimi istifadə edilir. Kəlağayı Azərbaycan qadınının həyatında təkcə baş örtüyü deyil. O həm də ismət, sevgi rəmzidir. Qədim zamanlardan əgər bir qız bir oğlana kəlağayısını verərdisə, deməli, ona könlünü bağışlamış sayılırdı. Bu nüansa biz görkəmli rejissor Tofiq Tağızadənin “Görüş” filmində də rast gəlirik.

Rənginə və dizaynına görə ən çox sevdiyi kəlağayı “Ağzəmin” kəlağayıdır. Bu növ vaxtilə daha çox istifadə edilirdi. Zəmini, yeni yerliyi ağ, qıraqlarında göy naxışlar olan kəlağayılar.

Kəlağayının boyanmasında təbii rənglərdən istifadə edilir. Bu rənglər nar qabığı, zirinc, zəfəran, narınc, qarağat və başqa bitkilərdən alınır. Yazıçı, tərcüməçi Xanım Aydının yazısında Basqaldan olan usta Zülfüqar deyir ki, kəlağayı həm də mənəvi dəyəridir: “Kəlağayı baramağurdunun yaratdığı saplardan hazırlanır. O da çox əziyyətli və mistik bir işdir. Orda mütləq bir halallıq olmalıdır. Olmasa, ipək əmələ gəlməz. İpək də olmasa, kəlağayı olmaz. Hər bir ipəkçi, kəlağayı ustası işini həssaslıqla yanaşır. Ona üreyini, ruhunu, sevgisini qoymasa, heç nə alınmaz. Üç növ parça var ki, ondan bədənə zərər gəlməz:

Ağlım kəsəndən evimizdə nənəmin bir-birindən fərqli yelənlı, geyərcin kimi ağappaq kəlağayılarını görmüşəm. Onlara heç birimiz əl vurmağa cürət etməzdik. Nənəm kəlağayılarına qarşı çox həssas idi. Hətta yuyulub sərilməsinə belə diqqətlə yanaşardı. Kəlağayıların adətən özü yuyardı, özü də xüsusi sevgi ilə. Bəzən nənəm hər hansı məclisdən gələndə tez bacımcla kəlağayısını başımıza atıb güzgünün qarşısına keçərdik...

Yadıma düşür, kəlağayı ilə bağlı ənənələrimiz var. Məsələn, nişan günü qırmızı kəlağayı örtmək, hüzün və matəm günlərində isə evlərin qarşısından qara kəlağayılar asmaq, niyyət baş tutduqda ziyarətəgahlara kəlağayı bağışlamaq buna nümunədir.

“Dünya xəzinəsindəki irsimiz” rubrikasında bu dəfə kəlağayidan söz açacağıq.

Kəlağayı Azərbaycan qadınının ən gözəl və qədim baş örtüyüdür. İpəkdən hazırlanan kəlağayı in-cəliyyə və orqanizmə sağlamliq baxımından digər baş örtüklərindən fərqlənir. Kəlağayıya bənzər ipək örtüklərin hazırlanması eramızdan əvvəlki dövərə gedib çıxır. Sonradan Azərbaycanda fərdi şəkildə kустar üsulla ev şəraitində kəlağayılar hazırlanıb. Kəlağayıçılıq sənətinin əsas ünvanlarından İsmayilli rayonunun Basqal kəndidir. Daha sonra Şəki, Şuşa və Gəncə şəhərlərinə də bu sənət yayılıb və kəlağayılar keyfiyyətinə və gözəlliyinə görə seçilib. Azərbaycan kəlağayıları əcnəbilərin də diqqətini çəkib və onlar haqqında ötən əsrlərə aid səyahətnamələrdə qeydlərə rast gəlinir.

Alman coğrafiyaşünası və etnoqrafı Georq Forşterin 1784-cü ilə aid məlumatında qeyd edilir ki, Şirvandan 400 tona qədər ipək Həştərxana göndərilirdi.

Ədəbiyyat və çöl-etnoqrafik materialları isə sübut edir ki, həmin ipəyin mühüm bir hissəsi Basqal payına düşüb. XVIII əsrdən dünya bazarlarında xüsusi dəyər qazanan Basqal kəlağayıları Qafqazda səfər edən səyyahların da əsərlərində yer alır. 1862-ci ildə Azərbaycanda olmuş rus səyyahı Pyotr Paşino “Kafkazskiy vestnik” qəzetində yazırdı ki, ucaqr Basqal əyalətində kустar üsulla toxunan parçalar, o cümlədən kəlağayılar öz bədii xüsusiyyətlərinə görə heç də dövrün toxuculuq sənayesi nümunələri səviyyəsindən geri qalmırdı.

Professor, sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru Kübra Əliyeva kəlağayı haqqında məqaləsində yazır: “Azərbaycanda baş örtükləri bir neçə cür olub, onlardan lap qədim dövrlərdən başlayaraq heyvan yunlarından istifadə edilərək toxunan yun parçalardan olan örtüklər – baş örtükləri, kişilərdə isə bir qayda olaraq, qoyun və ya dovşan dərisindən düzəldilən müxtəlif formalı çalınar və papaqlardan istifadə edirdilər. Qadınlar isə, bir qayda olaraq, qışda şal adlanan örtüklərdən – iri, küreyi və başı örtən yun şalları, xüsusi zaman isə bahalı tirmə şallardan, yayda isə ipək örtüklərdən istifadə edirdi. Ən çox dəbə düşən və bir-birindən

“Sənədli kino salnaməsi”ndə Muxtar Dadaşovun yaradıcılığına baxış

Dövlət Film Fondunda Azərbaycan kinosunun 125 illiyi və “Azərbaycan-film” kinostudiyasının 100 illiyi münasibətilə milli sənədli kino salnaməsinə retrospektiv baxış davam edir.

“Azərbaycanın sənədli kino salnaməsi” silsiləsindən mayın 5-də keçirilən növbəti tədbir Xalq artisti, kinorejissor, kinooperator Muxtar Dadaşovun (1913–1998) yaradıcılığına həsr olunub.

Dövlət Film Fondunun direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev giriş sözündə Muxtar Dadaşovun Azərbaycan kinosunun təşəkkülündə və inkişafında xidmətlərindən danışıb.

Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas Aydın Kazımzadə çıxış edərək rejissorun yaradıcılıq yolundan söz açıb, xatirələrini bölüşüb.

Sonda kinorejissor Muxtar Dadaşovun İkinci Dünya müharibəsində faşizm üzərində qələbənin qazanılmasında Bakı əməkçilərinin misilsiz xidmətlərindən bəhs edən “Bakı-42” (1985) sənədli filmi nümayiş olunub.

Ulu öndərin qəlbinə yol tapan musiqi inciləri

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında Ulu öndər Heydər Əliyevin müstəsna rolu olmuşdur. Heydər Əliyev özü də Azərbaycan musiqisinin, mədəniyyətinin, incəsənətinin, ədəbiyyatının vurğunu idi. Ümummilli lider deyirdi: “XX əsrdə Azərbaycan musiqi mədəniyyətində böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Milli musiqi incəsənətini inkişaf etdirən görkəmli musiqi xadimləri və onların qiymətli əsərləri xalqımızın çox böyük milli sərvətidir. Xalqımız Azərbaycana dünya şöhrəti qazandıran istedadlı musiqiçiləri ilə haqlı olaraq fəxr etmiş, edir və edəcəkdir”.

Məhz buna görə də Heydər Əliyev Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin böyük yaradıcıları olan dünya şöhrətli bəstəkarlar Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Arif Məlikov, məşhur müğənnilər Bülbül, Rəşid Behbudov, Müslüm Maqomayev, Şövkət Ələkbərova, Zeynəb Xanlarova və başqalarının sənətinə yüksək qiymət verərək onların fəaliyyətlərinin beynəlxalq arenaya çatdırılması üçün çalışmışdır. Digər önəmli faktlardan biri də odur ki, Ulu öndər işinin gərginliyinə baxmayaraq, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının müxtəlif tədbirlərində, müəllif və yubiley gecələrində, bəstəkarlarımızın yeni səhnə və konsert əsərlərinin premyeralarında iştirak edərək tamaşaya qoyulmuş və yaxud ifa olunan musiqi əsərləri haqqında dəyərli fikir və mülahizələrini söyləmiş, bəstəkar və ifaçılara böyük dəstək olmuşdur.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Xalq artisti Firəngiz Əlizadə bu haqda deyir: “Heydər Əliyev zəngin ensiklopedik biliyə malik olan şəxsiyyəti idi. Onun maestro Niyazi ilə olan dostluğu bir çox layihələrin həyata keçməsinə müdüm rol oynamışdı. 1970-ci illərin əvvəllərindən başlayaraq Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə maestro Niyazi tərəfindən hər ayın cümə günləri M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında simfonik musiqi axşamları təşkil edilirdi. Bu konsertlərin ən böyük əhəmiyyəti təbliğat xarakteri daşıması, yeni insanların klassik musiqi ilə maariflənməsi idi. Həmin musiqi axşamlarında o vaxt Mərkəzi Komitənin bütün üzvləri, bəstəkarlar, musiqişünaslar və digər peşə, elm sahibləri iştirak edirdilər. Heydər Əliyev həyat yoldaşı Zərifə xanımla bu konsertlərdə müntəzəm iştirak edir, hər dəfə də musiqiçilərlə görüşüb onlarla öz fikirlərini bölüşürdü. Hətta musiqi ilə bağlı çox ciddi suallar da verirdi. Odur ki, bütün musiqiçilər onunla görüşəndə özlərini sanki imtahan vermiş kimi hiss edirdilər”.

Azərbaycan musiqisi, görkəmli sənətkarlar daim Ulu öndərin diqqət mərkəzində olmuşdur. Milli və professional musiqimizin inkişafında təbliği, bəstəkarların, ifaçıların və musiqişünasların fəaliyyətinin yüksək qiymətləndirilməsi, fəxri adlar, orden və medallarla təltif olunması Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər ölkəmizə rəhbərliyinin hər iki dövründə milli musiqimizlə bağlı bir çox fərman-

lar, sərəncamlar imzalamış, onun təşəbbüsü ilə bağlı klassiklərimizin ev və xatirə muzeyləri yaradılmışdır. Böyük dövlət xadimi milli muğamımızın, aşiq sənətinin inkişafını da diqqətdə saxlayıb, bu qədim mirasın yaşadılması və təbliğinə dəstəyini əsirgəməmişdir. Ümummilli lider dövlət tədbirlərində, konsert proqramlarında müntəzəm iştirak edər, hətta səhnədə kimlərin çıxışı etməsi və hansı əsərləri səsləndirəcəkləri ilə bağlı dəqiq məlumat alardı. Konsertdən sonra səhnəarxası sənətkarlarla görüşər, onların problemləri ilə maraqlanar, gənc istedadların üzə çıxmasında böyük rol oynayırdı. Heydər Əliyev deyirdi: “Mədəniyyət, musiqi xalqımızın ən dəyərli sərvətlərindən biridir. Mədəniyyət hər bir xalqı dünyada daha da çox tanıdan, onu təbliğ edən vasitələrdən biridir. Biz isə xoşbəxt ki, xalqımızın belə zəngin mədəniyyəti, musiqisi, incəsənəti var və bunlar həm xalqımızın özünə mənəvi qi-də verir, həm də onu dünya xalqları içərisində fərqləndirir, tanidir, başını ucaldır”.

Ulu öndər Heydər Əliyev bəzi xalq və bəstəkar mahnılarını çox sevir, hərdən zümrümə edərdi. Onun ifa etdiyi mahnılardan nə qədər yüksək musiqi duyumuna malik olduğunu görə bilərik. Bu nəğmələrdən biri “Küçələrə su səpmişəm” xalq mahnısıdır:

*Küçələrə su səpmişəm,
Yar gələndə toz olmasın.
Elə gəlsin, elə getsin,
Aramızda söz olmasın.*

“Küçələrə su səpmişəm” mahnısı məşhur müğənni SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Rəşid Behbudov tərəfindən ifa olunduqdan sonra daha da məşhurlaşmışdı. Onun ifası mahnının həzinliyini olduqca yüksək səviyyədə dinləyiciyə çatdırır, sevdirirdi. Rəşid Behbudov bütün konsertlərində və qastrol səfərlərində mütləq bu mahnını ifa edərdi. Məhz Heydər Əliyev də Rəşid Behbudovun ifasında bu mahnını sevir, bəyənmişdi. Ulu öndər Rəşid Behbudov sənətinə hər zaman yüksək qiymət verib və sənətkarın 85 illik yubiley tə-birində unudulmaz nitq söyləmişdir: “Rəşid Behbudov Azərbaycan mədəniyyəti sahəsində bənzərsiz incəsənət ustasıdır. O öz səsi və artistlik istedadı ilə böyük musiqiçidir. O həm xalq mahnılarının, həm folklor nümunələrinin, həm də estrada janrının mahir bilicisidir. Rəşid Behbudovun XX əsrdə Azərbaycan musiqisində rolu dənilməzdir”.

2016-cı il oktyabrın 4-də dünya şöhrətli müğənninin Bakı şəhərində abidesinin açılış mərasimində çıxış edən Prezident İlham Əliyev Ulu öndərə Rəşid Behbudovun dostluğu barədə demişdir: “...Mən onu uşaqlıqdan tanıyırdım. Çünki mənim atam Heydər Əliyev ilə onu çox səmimi dostluq əlaqələri bağlayırdı. O, bizim evimizdə dəfələrlə olmuşdur. Mən o görüşlərin bəzilərində olmuşam, görmüşəm, özüm şəxsən müşahidə aparmışam. Görürdüm ki, o, çox sadə, səmimi, xeyirxah bir insan idi”.

Haqqında bəhs edəcəyim növbəti nəğmə Heydər Əliyevin sevrək zümrümə etdiyi “Alagöz” mahnısıdır. Görkəmli bəstəkar Cahangir Cahangirovun ötən əsrin 60-cı illərində yazdığı mahnının sözləri şair Zeynal Cəbbarzadəyə məxsusdur. İlk dəfə həmin mahnı Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının ifasında xoreografik quruluşda səslənmişdir. Vokal versiyada həmin mahnının ilk ifaçısı Şövkət Ələkbərova, daha sonra Fatma Mehriyeva olmuşdur. Bütün bu ifaların ardınca mahnı özünün ən uğurlu ifaçısını tapmışdır desək, heç də yanlışdır. Həm ifa tərz-i, həm səs diapazonu, həm də müşayiət baxımından mahnının ən cəlbədi və bu günə kimi aktuallığını qoruyub saxlayan versiyası Rəşid Behbudovun ifasında olub:

Heydər Əliyevin sevdidiyi növbəti mahnılardan biri də sözləri Xalq şairi Məmməd Arazın, musiqisi və ifası Xalq artisti Niyaməddin Musayevə məxsus olan “Dünya sənin, dünya mənim, dünya heç kimin” mahnısıdır. Ulu öndərimizin “Məmməd Arazın, gübhəsiz ki, şeirləri çoxdur, amma “Dünya sənin, dünya mənim” kimisi yoxdur”, – deməsi bu mahnının sözlərinin dərin mənanı malik olduğunu bildirir. Heydər Əliyev M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında konsert zamanı Niyaməddin Musayevin ifasında bu mahnıya qulaq asarkən göz yaşlarını saxlaya bilirmiş... Məhz bu mahnıya görə Heydər Əliyev Niyaməddin Musayevi 60 illik yubileyi münasibətilə “Şöhrət” ordeni ilə təltif etmişdir.

Heydər Əliyevin çox sevdidiyi musiqi əsərləri arasında Müslüm Maqomayevin məşhur “Azərbaycan” (1974) mahnısının da xüsusi yeri var. Sözləri Xalq şairi Nəbi Xəzriyə məxsus olan mahnıda Vətənimizin əsrərngiz təbiəti, sərvətləri yüksək sənətkarlıqla, sevgiylə tərənnüm olunur. Ən əlamətdar cəhət budur ki, bəstəkar bu əsrərngiz mahnını məhz Heydər Əliyevə həsr edib. Hər dəfə bu mahnını eşidəndə bir vətəndaş kimi qəlbimiz sözlərə siğmayan böyük qürurla, fəxrətlə dolur, azərbaycanlı olmağımızla, vətənimizlə öyünürük. Bu mahnı hər dəfə səsləndəndə istər-istəməz müğənniyə qoşulub bu vətən nəğməsinə oxuyuruq.

Nigar Bayramova
BMA-nın Elmi-tədqiqat laboratoriyasının elmi işçisi

“Heydər Əliyev və ev-muzeyləri”

Elmi-nəzəri konfrans

Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyi və Abdulla Şaiqin Mənzil-Muzeyinin birgə təşkilatlığı ilə mayın 5-də “Heydər Əliyev və ev-muzeyləri” mövzusunda respublika elmi-nəzəri konfrans keçirilib.

Konfransın iştirakçıları əvvəlcə Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyinin ekspozisiyası və “Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti” mövzusunda kitab sərgisi ilə tanış olublar.

AMEA-nın M.Füzuli adına Əliyazmalar İnstitutunun baş direktoru akademik Teymur Kərimli

konfransda çıxış edərək ev-muzeyinin direktoru filologiya elmləri doktoru Gülbəniz Babaxanlının yeni çap olunmuş “Heydər Əliyev – Hüseyn Cavid irsinin böyük hamisi” monoqrafiyasını və “Heydər Əliyev və ev-muzeyləri” mövzusunda elmi-nəzəri konfransın materiallarına ibarət toplunu iştirakçılara təqdim edib.

Heydər Əliyevin mədəniyyətimizə, ədəbiyyatımıza qayğı və diqqətindən danışan akademik Ulu öndərin ölkəmizdə ev və xatirə muzeylərinin yaradılmasının təşəbbüskarı olduğunu söyləyib, təqdim olunan kitabların

“Heydər Əliyev lili”ne layiqli töhfə olduğunu bildirib.

Konfransın plenar iclasında Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyinin direktoru filologiya elmləri doktoru Gülbəniz Babaxanlı “Heydər Əliyev və Azərbaycanda ev-muzeyləri”, Abdulla Şaiqin Mənzil-Muzeyinin direktoru sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ülker Talibzadə “Ulu öndər Heydər Əliyev – Azərbaycan mədəniyyətinin himayədarı”, Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Alla Bayramova “Milli mədəniyyətimizin himayədarı”, Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin şöbə mü-

diri professor Xatirə Başlırlı “İki xalqın fəxri”, AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş elmi işçisi Lütviyyə Əsgərzadə “Azərbaycanda muzeylərin yaradılmasının memarı”, Cəfər Cəbbarlının Ev-Muzeyinin direktoru Əməkdar Mədəniyyət işçisi Qəmər Sey-

fəddinqızı “Heydər Əliyev və Cəfər Cəbbarlı ədəbi irsi”, Mirzə Ələkbər Sabirin Şamaxıdakı ev-muzeyinin direktoru Əməkdar Mədəniyyət işçisi Rəqsanə Xəlilzadə “Mədəniyyətimizin böyük hamisi – Heydər Əliyev” mövzularında məruzə ediblər.

Bölmə iclaslarında Hüseyn Cavid, Cəlil Məmmədquluzadə, Məmməd Səid Ordubadi, Cəfər Cəbbarlı, Səttar Bəhlulzadə, Səməd Vurğun və digər şəxsiyyətlərin ev-muzeylərinin əməkdaşlarının da məruzələri dinlənib.

Parisdə Heydər Əliyevin 100 illiyi qeyd edilib

Parisdəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illiyi qeyd edilib. Azərbaycan səfirliyinin təşkil etdiyi tədbirə diplomatik korpusun nümayəndələri, fransız diplomatlar, tədqiqatçılar, yerli ictimaiyyətin və Azərbaycan icmasının üzvləri qatılıblar.

Səfir Leyla Abdullayeva çıxışında müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən söz açıb.

Fransanın Azərbaycanda ilk səfiri olmuş Jan Perrən xatirələrini bölüşüb, Heydər Əliyev hələ Naxçıvanda olarkən onunla ilk dəfə görüşdüyünü deyib. Diplomat vurğulayıb ki, o vaxt Azərbaycanı çətin vəziyyətdən yalnız böyük siyasət xadim Heydər Əliyev çıxara bilərdi və o, hakimiyyətə qayıdandan sonra Azərbaycanın inkişaf etməyə, bütün sahələrdə dirçəlməyə başladı.

Tarixçi və geosiyasət üzrə ekspert Aleksandr Adler isə Parisdə, Versal sarayında Heydər Əliyevlə ilk görüşündən söz açıb.

Heydər Əliyevi Fransada Beşinci respublikanın qurucusu Şarl de Qoll ilə müqayisə edən diplomatlar xalqları üçün çətin anlarda hakimiyyətə gələn hər iki liderin ölkələrinin inkişafına verdiyi töhfələrdən danışılıb.

Sonra Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən sərgiyə baxış olub.

Tədbir etno-caz konsert proqramı ilə davam edib. Proqramda Etibar Əsədli (piano), Şəhriyar İmanov (tar), İmam-

yar Həsənov (kamança), Tedi Sorres (kontrabas) və Yoan Şmidt (zərb alətləri) çıxış ediblər. "Sarı gəlin" və "Küçələrə su səpmişəm" Azərbaycan xalq mahnıları, "Fəridəm", "Qara qaşın vəsməsi", Səid Rüstəmovun "Hardasan?", Ş.İmanovun "Ağlayan şələlə", E.Əsədlinin müəllifi olduğu kompozisiyalar səslənib.

Musiqilərimiz Buenos-Ayresdə səslənib

Azərbaycanın Argentinadakı Səfirliyi tərəfindən paytaxt Buenos-Ayresdə Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibəti ilə tədbir keçirilib.

Yerli ictimaiyyət nümayəndələrinin, bu ölkədə akkreditə olunmuş diplomatların qatıldığı tədbirdə çıxış edən səfir Rənzir Teymurov Heydər Əliyevin həyatı və dövlətçilik fəaliyyətindən danışmış. Ümummilli liderin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Sonra konsert proqramı təqdim edilib.

Avstriyanın Anton Brukner adına Konservatoriyasının tələbəsi, beynəlxalq müsabiqələr laureatı, gənc pianoçu Ayan Məmmədlinin ifasında Müslüm Maqomayevin "Azərbaycan", Tofiq Quliyevin Sənə də qalmaz" mahnıları, "Küçələrə su səpmişəm", "Şuşanın dağları" xalq mahnıları, "Bayatı-Şiraz" muğamından parça, habelə Avropa və Argentina bəstəkarlarının əsərləri alqışlarla qarşılanıb.

Tədbirin sonunda ispan dilində hazırlanmış "Ulu öndər Heydər Əliyevin milli dövlət quruculuğu və müasir inkişaf strategiyası" adlı jurnal iştirakçılara paylanılıb.

"Mona Liza"nın arxasındakı körpü

Leonardo da Vinçinin məşhur "Mona Liza" əsərində (1503) fon olaraq hansı körpünün təsvir olunduğu müəyyən edilib.

İtaliyalı tarixçi Silvano Vinçeti uzun araşdırmalardan sonra dəqiqləşdirib ki, rəssam bu əsəri Aretso yaxınlığında Toskanada Arno çayı üzərindən keçən Romito di Laterina körpüsünün fonunda təsvir edib.

S.Vinçeti tarixi sənədlərdəki mənbələr və dron çəkilişlərinin köməyi ilə əldə olunan təsvirlərdən istifadə edib, rəsmə məkanın şəkli arasında müqayisələr aparıb. O, həmçinin müəyyən edib ki, həmin vaxtlarda Leonardo da Vinçi körpünün yaxınlığında yaşayıb.

Hazırda Romito di Laterina yarıdaqalmış vəziyyətdədir, yalnız təg hissəsi qalıb. Bununla belə, tarixçinin hesablamalarına görə, bundan əvvəl körpünün, Leonardo da Vinçinin rəsminə görünüyü kimi, 4 təg hissəsi olub.

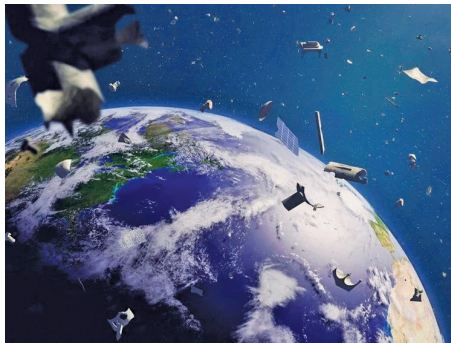
Kosmosdakı "saatlı bomba"lar...

Yerin orbitində NASA-nın (Amerika Aerokosmik Agentliyi), habelə Rusiya və Çinin peyk və raket hissələri, hətta ötən əsrdən qalmış SSRİ-nin kosmik zondlarının minlərlə parçaları fırlanır.

Alimlərin apardıqları yeni tədqiqatlarda kosmik tullantılar "saatlı bomba" kimi xarakterizə edilir və onların hər an planetimizin üzərinə düşə biləcəyi bildirilir.

ABŞ-də fəaliyyət göstərən "LeoLabs" texnologiya şirkəti kosmik tullantıların miqyasını ortaya çıxarıb. Ekspertlər qeyd ediblər ki, 75 ildir kosmosa göndərilən gəmi, peyk və aparatların qalıqları artıq orbitin ətrafında tıxac yaradıb. Son illər amerikalı milyarderlər İlon Mask və Ceff Bezosun kosmik fəzaya göndərdikləri peyklar vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Yerləşən orbitin izləmək üçün Alyaska, Texas, Yeni Zelandiya və Kosta-Rikada radarlar quraşdıraraq "LeoLabs"-ın mütəxəssisləri müəyyən ediblər ki, kosmik tullantıların böyük bir hissəsi ABŞ-yə məxsusdur. Birləşmiş Ştatların kosmosda 8 mindən çox tullantısı var. Rusiya və Çinin hər birinin kosmik fəzada 4 mindən çox tullantısı mövcuddur.

ABŞ-nin Harvard-Smitsonian Astrofizika Mərkəzinin alimi Conatan MakDouel xəbərdarlıq edib ki, gətdikcə artan kosmik

tullantılar bir-biri ilə çarpışaraq partlaya və Yərə düşərək insanlara zərər verə bilər. O əlavə edib ki, bu məsələ kosmosa raket və peyk göndərən ölkələr tərəfindən müzakirə edilməli və uyğun tədbirlər görülməlidir.

Xatırladaq ki, bu günlərdə "Azerkosmos" (Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyi yanında Kosmik Agentlik) istismar etdiyi "Azersky" peykinin dizayn edilmiş istismar müddətindən 1 il daha tez, fəaliyyətinin 9-cu ilində missiyasını başa çatdırması barədə məlumat yayıb. Peyklə məlumat mübadiləsinin dayanmasına mümkün səbəb kimi kiçikölçülü kosmik tullantı ilə toqquşma ehtimal olunur. Nəticədə peykin enerji təchizatı sıradan çıxıb. "Azerkosmos" hazırda "SPOT 6" peykindən istifadə edərək peyk təsvirləri ilə bağlı sifarişlərin eyni keyfiyyətlə icrasını davam etdirir.

zamanı mədəni abidələrin qorunması haqqında beynəlxalq konvensiya imzalanıb.

35 il əvvəl...

15 may 1988-ci ildə Əfqanıstandakı sovet hərbi kontingentinin çıxarılması başlanıb. SSRİ qoşunlarının 10 illik müdaxiləsi dövründə Əfqanıstanda gedən vətəndaş müharibəsində on minlərlə yerli sakin həlak olmuşdu. SSRİ kontingentinin itkisi, rəsmi statistikaya görə, 15 min nəfər göstərilirdi. Sovet qoşunlarının çıxarılması 1989-cu ilin fevralında başa çatdı.

31 il əvvəl...

14-15 may 1992-ci ildə Azərbaycanda hakimiyyət dəyişikliyi baş verib. 6 mart tarixində Ali Sovetdə istefası qəbul olunmuş Ayaz Mütəllibov mayın 14-də parlamentin qərarı ilə prezident postuna qayıtarıb. Ertesi gün Azərbaycan Xalq Cəbhəsi hakimiyyəti ələ keçirdi. A.Mütəllibov Bakını tərk edərək Moskvaya getdi.

9 il əvvəl...

13 may 2014-cü ildə Türkiyənin Manisa vilayətindəki Soma kömür mədəninə dəyən yanğın nəticəsində 301 işçi həlak olub. Faciə ilə bağlı ölkədə milli yas elan edildi.

Hazırladı: V.Orxan

İsraildə yubiley tədbiri

Azərbaycan Respublikasının İsrail Dövlətindəki Səfirliyi tərəfindən Təl-Əviv şəhərində Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə tədbir keçirilib.

Səfir Muxtar Məmmədov tədbiri açaraq, müstəqil Azərbaycanın qurucusu Ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti barədə danışmış.

Türkiyənin İsraildəki səfiri Şakir Özkan Torunlar 90-cı illərdə Heydər Əliyevlə görüşü ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

İsrailin sabiq müdafiə nazirinin müavini Efraim Sne 1993-cü ilin dekabrında Prezident Heydər Əliyevlə ilk görüşünü məmnunluqla xatırlayaraq, sonrakı illərdə Azərbaycana çoxsaylı səfərlərindən bəhs edib.

Tədbirdə Ümummilli lider Heydər Əliyevin İsrail rəsmiləri ilə keçirdiyi görüşlərdən fotolar nümayiş etdirilib.

Barselonadakı Azərbaycan Evinin təşkilatçılığı ilə konsert keçirilib

İspaniyanın Barselona şəhərində müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş konsert proqramı keçirilib.

Barselonadakı Azərbaycan Evinin təşkilatçılığı, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə gerçəkləşən tədbir Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən filmin nümayişi ilə başlayıb.

Slovakiyanın Barselonadakı fəxri konsulu, ölkəmizin yaxın dostu Javier Medina Ortiz çıxış edərək Heydər Əliyevi respublikanı zamanın çətin sınaqlarından yüksək məharətlə çıxaran, ən düzgün çıxış yolu tapan müdrik və uzaqgörən lider adlandırdı.

Konsertdə Kataloniya Kamera Orkestrinin və tanınmış azərbaycanlı opera ifaçısı, "Milano Music Master School"-un professoru Çinərə Şirinin ifasında İtalyan, İspan musiqiləri və Azərbaycan xalq mahnıları təqdim olunub.

Azərbaycan və İspan milli rəqslərini ifa edən rəqqasların çıxışları da maraqla qarşılanıb. Konsertin sonunda çıxış edən Barselona Azərbaycan Evinin rəhbəri Kərim Kərimov tədbir iştirakçılarına və musiqiçilərə təşəkkürünü bildirib.

Tədbir iştirakçılarının paylanılan konsert proqramında Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti barədə məlumat əks olunub.

Məşhur saundtreklərin müəllifi

İtalyan bəstəkarın ən yaxşı əsərləri Bakıda təqdim olunacaq

Qazaxıstanın "Tynda Music" simfonik orkestri iyunun 2-də Heydər Əliyev Sarayında İtalyan bəstəkar Lyudoviko Einaudinın ən yaxşı əsərlərindən proqram təqdim edəcək.

Lyudoviko Einaudi neoklassikanın ən görkəmli nümayəndələrindən biridir. Onun "Elements" (2015) albomu son 20 ildə Böyük Britaniya albom çartına daxil olan yeganə klassik əsərlər toplusudur.

Einaudinın saundtrekləri onu çox populyar edib. Məşhur bəstəkar və pianoçu 20-dən artıq albomun, eləcə də Darren Aronofskinin "Qara qu quşu", Ksavye Dolanın "Mən hələ ki, buradayam" və "Anacan" filmlərinə saundtreklərin müəllifidir.

Qazaxıstanın "Tynda Music" orkestri insanları canlı musiqi vasitəsilə ruhlandırır və mədəni cəhətdən maarifləndirən musiqi layihəsi kimi ərşəyə gəlir. Layihənin əsas ideyası yüksək səviyyəli musiqini və dünya miqyaslı musiqiçiləri hər kəs üçün daha yaxın etməkdir.

218 il əvvəl...

14 may 1805-ci ildə Rusiya-İran müharibəsi (1804-1813) gedişində birinci Kürəkçay (indiki Goranboy rayonu ərazisi) müqaviləsi bağlanıb. Qarabağ xanlığı Rusiya imperiyasına birləşdirilib. Çar Rusiyasının Qafqaz qoşunlarının komandanı general Pavel Sisianov və Qarabağ xanı İbrahimxəlil xan tərəfindən imzalanan müqavilədə xan ailəsinə varislik əsasında Qarabağda yerli hakimiyyət vəd edilmişdi. Lakin bir il sonra (1806) İbrahimxəlil xan ailəsi ilə birlikdə rus hərbiçiləri tərəfindən qətlə yetirildi, Qarabağ xanlığı isə 1822-ci ilədək formal mövcud olduğdan sonra ləğv edildi.

211 il əvvəl...

16 may 1812-ci ildə Rusiya-Türkiyə (Osmanlı) müharibəsinin (1806-1812) yekunlarını dair Buxarest sülh müqaviləsi imzalanıb. Bessarabiya (indiki Moldovanın bir hissəsi) Rusiyaya birləşdirilib, Türkiyə isə Valaxiya bölgəsini (Rumıniyanın bir hissəsi) əldə edərək Fransa ilə (Napoleon) ittifaqdan çıxdı. Sonuncu məqam Rusiyanın Fransa ilə müharibədə vəziyyətini qismən yaxşılaşdırdı.

104 il əvvəl...

15 may 1919-cu ildə Birinci Dünya müharibəsində məğlub olmuş Türkiyəyə qarşı xari-

Olaylar, faktlar (13–16 may)

ci təcavüzü güclənib. Yunanıstan hərbi dəniz qüvvələri İzmir şəhərini işğal edib. İzmirin işğalı 1922-ci ilin 9 sentyabrınadək davam etdi.

75 il əvvəl...

14 may 1948-ci ildə İsrail Dövləti yaranıb. BMT-nin 1947-ci ildə qəbul etdiyi 181 sayılı qətnaməyə görə, Fələstin üzərində Britaniyanın protektoratlığı ləğv ediləndən sonra orada iki dövlət – yəhudi və ərəb dövlətləri yaranmalı idi. Lakin Britaniya qoşunları çıxan gür Ben Qurionun sədrliyi ilə Yəhudi Milli Şurası birtərəfli qaydada İsrail Dövlətinin yarandığını elan etdi. Buna etiraz edən Misir, İordaniya, Suriya və İraq İsrailə qarşı müharibəyə başladılar.

69 il əvvəl...

14 may 1954-cü ildə Haaqada (Niderland) keçirilən BMT konfransında "Hərbi konfliktlər